

Sedaj vsak četrtek in vsak petek poštino vred ali v Mariboru s pošiljateljcem na dom za celo leto 1925 D, pol leta 16 D, tretje leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravitelstvo »Slov. Gospodar« v Mariboru, Koroška cesta 5. List se do pošilja do odpovedi. Poština se plačuje v prejem. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poština plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije s poštino proste.

Cekovni račun poštne urada Ljubljana 10.600. Telefon interurb. št. 113.

43. številka.

MARIBOR, dne 8 oktobra 1925

59. letnik.

O zahtevah Slovencev v borbi za pravi sporazum.

(Govor dr. Korošca na shodu SLS pri Sv. Marjeti nižje Ptuja dne 27. sept. 1925.)

Sedanjo vlado sestavlja srbska radikalna in hrvatska kmetijska stranka. Ko sta se sporazumevali za vlado, je hrvatska kmetijska stranka izjavila, da sprejme od svoje zavezničice državno-pravni program, to se pravi, da prizna birokratični centralizem, a radikalna stranka, da sprejme gospodarski program hrvatske kmetijske stranke. Politični pravec v novi vladi bi torej na podlagi pogodbe naj dajala radikalna stranka, gospodarski pravec pa kmetijska stranka. Temu odgovarja tudi, da je radikalna stranka obdržala za sebe vsa politična ministrstva, a kmetijska stranka dobila vsa gospodarska ministrstva, razven dveh najvažnejših: finančnega in kar je še bolj čudno, poljedelskega ministrstva. Naravno bi bilo, da bi vsaj poljedelsko ministrstvo imela kmetijska stranka v svojih rokah. Spodobilo bi se, da bi tudi ministrstvo za socialno politiko zasedla kmetijska stranka.

Sedaj bo tretji mesec, da nam vlada nova vlada. Imela je priložnost, da v parlamentu pokaže svojo zakonodajno sposobnost, a v dobi brez parlamenta, da v upravljanju uveljavlja svoje praktične zmožnosti. Priznati moramo, da se radikalna stranka zvesto drži svojega starega političnega programa, zapostavljanje Slovencev in Hrvatov ter strankarstvo nad vse, tudi nad državne koristi. Hrvatska kmetijska ali seljačka stranka pa ni uvedla drugega pravca v naši gospodarski politiki. Nadaljuje se dosedanja, stara gospodarska politika radikalne stranke. Hrvatska seljačka stranka je torej tudi v gospodarskem oziru kapitulirala pred radikali, in bolj primerno se nam zdi, ako te stranke ne nazivamo po kmetjskem stanu, ampak po njenem voditelju: radičevsko stranko.

Kmetjski stan se nahaja danes v težki gospodarski krizi.

Posebno velja to za slovenski kmetjski stan. S tem, da smo Hrvati in Slovenci prišli iz prejšnje Avstro-Ogrske pod novo državo, je bilo že samoposebi umevno, da bode morala državna politika ustvariti nove gospodarske smerice za kmetjski stan, primerne novim mejam in novim notranjdržavnim razmeram. Za to preorientacijo pa se ni poskrbelo, in posledica je, da se nahaja kmetjski stan med Slovenci in Hrvati na celi črti v veliki gospodarski krizi. Naši glavni kmetjski produkti so živina, vino, les. Za živino smo izgubili prejšnje, stare trge, a v državi, ki je po večini agrarna, si nismo mogli pridobiti novih, preko državnih mej pa nismo mogli zaradi vedno se menjajoče carine, železnične tarife politike in nestalne domače valute.

te. Zato je trgovina z živino in njenimi pridelki ali počivala, ali pa bila v rokah grdih špekulantov. Kmet je imel v vsakem slučaju škodo. Vinska trgovina je bila podvržena istim neugodnostim: v notranjosti so jo ubijali železnični tarifi, v inozemstvo ni moglo radi carine. Lesna trgovina je trpela vsled nestalnosti domače in tuje valute, a v notranjosti zaradi visokih železničnih tarifov. Za sadje in kmetjske pridelke, v kolikor smo jih imeli odvisnih za trgovino, je veljalo isto. Vsa poglobljanje in razširjevanje kmetjske produkcije pa je stalno zadrževala naša strašna davčna politika, ki je posebno zadnje čase dospela do neznoznosti. Pod vsemi temi vplivi je prišla nad slovenskega kmeta ista gospodarska mizerija, kakor jo črne bukve kmetjskega stanu zabeležujejo okoli leta 1870. Kmetjski stan propada, umira, smrtno pesem mu poje eksekutor.

Ne rečem, da se je vse to že lahko predvidelo in uravnalo prva leta po polomu, a sedaj smo že sedmo leto skupaj Slovenci, Hrvati in Srbi, a kmetjska gospodarska politika še je vedno tako neurejena in zanemarljiva, kakor prva leta po vojni. Politične stranke, ki so sedele z majhnimi presledki dosedaj na vladi, radikalna, demokratska in samostojna, sicer neprestano govorijo o številčni moči kmetjskega stanu, da znaša čez 80% vsega prebivalstva, ga slavijo, da je temelj države, a istotako, kakor so ga neprestano hvalile, so ga tudi neprestano zanemarljale. Svoji vladni politiki niso znale dati kmetjskega kolorita, ker niso v srcu temeljile v kmetjskem ljudstvu, in niso mogle, ker so imele preveč posla s svojimi strankarskimi posli in preganjanjem političnih nasprotnikov. Ako pregledamo sedemletno politično zgodovino naših glavnih vladnih strank, tedaj nam vsak list govori samo o tem, kako so živele od države, a ne za državo, kako so utrjevale svoje strankarske pozicije, a pozabljale na stanove in državo. In ker je kmet v krizi, je v krizi tudi ves kmetjski delavski stan, ker živi s kmetom v delovni in socialni skupnosti, ter je njih usoda vezana druga na drugo. Kriza kmetjskega stanu pa naravno vpliva tudi na vse druge stanove, kajti država je organizem, živo telo, ki čuti vsako bolečino, kjer koli se na njem pojavi.

Radičevci na vladi.

Radičevska stranka je vse svoje druge programatične točke vrgla v blato ter samo z vihrajočo kmetjsko zastavo krenila v vladni tabor. Mi jo vidimo sedaj na delu. A kakšno je to delo? Potrdila je stare davke, naklonila nam nove, sprejela za kmeta neugodno novo carinsko tarifo, sklenila istotako neugodno trgovinske pogodbe z Italijo in z Avstrijo. Na vladi je pozabila na svoj kmetjski program. Tudi agrarno reformo je spravila na popolnoma nov tir, da namreč prepusti siromaka samemu sebi, ako si hoče kupiti veleposestnikovo zemljo. Toda v resnici siromaka, ki si kupuje zemljo, ne prepustja samemu sebi, ampak

bančnemu kapitalu, ker je pač samoumevno, da si pri sedanjem stanju kmetjskih razmer noben nemanič ne more kupiti posestva, nabaviti vsega inventarja ter pričeti gospodariti. Saj še stari posestniki ne morejo izhajati, temmanj je mogoče, da bi siromak-začetnik mogel izhajati brez izdatne pomoči od strani države. Tako se nikjer ne izvršuje agrarna reforma in tudi pri nas na ta način ne bomo pomnožila in okrepila kmetjskega stanu. Na ta način se edino povečuje vpliv kapitalizma na kmetjske vrste. Tudi kmetjski program radičevske stranke je že umazan.

Kljub temu hodi Radič po svetu in prepeva pred celim svetom svojo staro pesem o seljaški demokraciji, tako da mora biti vsak inostranec prepričan, da se pri nas kmetu cedi samo med in mleko. Radič pravi, da pri nas vlada sedaj seljačka, kmetjska demokracija. Seljačka demokracija pomeni v slovenskem jeziku ljudovlado kmetjskega stanu. Kje za božjo voljo pa je ta seljačka demokracija? K nam na Slovensko še ni prišla! Mi o vladi kmetjskega stanu še na Slovenskem ničesar ne čutimo, in mi znamo, da tudi na Hrvaškem in Srbskem kmetje o taki vladi nič ne vedo. To je zopet zavajanje inostranske javnosti na kriva pota. Težko je kje najti državo, v kateri bi se kmetjski stan našel v večji krizi, kakor pri nas!

Demokracije, to je ljudovlade, v naši državi sploh ni. Pri nas ni seljačke, ni delavske, ne kake druge demokracije! Ali je morda to demokracija, kako so se izvršile zadnje volitve v narodno skupščino? Ali je morda ljudovlada, da Pašič igra vlogo diktatorja v radikalni, a Radič v svoji stranki? Ali je morda to ljudovlada, da morajo stranke slepo glasovati za to, kar jim vlada predloži, ne da bi jih prej vprašala za svet in mišljenje? Ali je morda to ljudovlada, da se narodom odrekajo njihove pravice do samoupravnih svobode?

Pri nas ne vlada ljudstvo, ne kmetjsko ne drugo, pri nas ne vlada narod, nimamo ljudovlade, ampak vlado nekaterikov! Ti nekateriki kmeta ne spoštujejo, ampak ga potiskajo ob stran, ga omalovažujejo.

Zahteva naše stranke glede parlamenta.

Priznati pa moramo, da kakor je parlament danes sestavljen, iz političnih strank, tudi ni zmožen in sposoben, da bi mogel dovolj, pravično in vsestransko ustrezati vsem gospodarskim stanovom. Zato naša stranka zahteva, da se poleg politično-kulturnega parlamenta še ustanovi tudi socialno-političen, gospodarski parlament. Tega bi naj ne sestavljale politične stranke, ampak stanovi. Samo tako bi bilo mogoče, da bi kmetjski stan prišel do svoje volje. Tako pa bi bilo omogočeno, da bi tudi vsi drugi stanovi prišli, primerno svoji moči, do besede, kadar se gre za njihove življenske gospodarske interese. Tak parlament, sestavljen iz vseh stanov, bi predstavljal socialno zgradbo naših narodov in cele države. Bil bi potrebno do-

Arnot je zahvalil Boga za rešitev. Niso pogosti takli slučajji v afriški džungli, izmed desetih Evropejcev jih devet gotovo podleže mrzlici.

Še dva dni in Arnot, mlad, žilav človek, je toliko okrevljal, da se je postavil na noge in poskusil prve korake po trati. Seveda ga je moral Trzan držati pod pazduho, da ni padel. Slab je še bil.

Sedla sta v senco džungelskega orjaka in Trzan je poiskal lubja, da bi si spet dopisovala.

Arnot je napisal:

»S čim ti naj pokažem svojo hvaležnost, dobri neznanec? Toliko dobrega si mi storil!«

In Trzan mu je odgovoril:

»Uči Trzana govoriti kakor govorijo beli ljudje!«

In tako se je začel Trzan učiti človeške govorice, dobrih dvajset let je štel tistikrat.

Učila sta se seve brez vsake knjige. Arnot je pokazal n. pr. na drevo in zanj povedal francosko besedo, Trzan jo je ponovil in ponavljal tolikokrat, da mu je ostala v spominu. Enako ga je naučil francoskih besed za vse druge reči, ki so bile pri roki, in za najnavadnejše, vsakdanje opravke.

Ko sta znala kopico besed, ste je vezala v kratke stavke in že v dveh dneh sta znala toliko, da sta si n. pr. povedala: Drevo je veliko — gozd je zelen — Pojdi sem! — Daj mi piti!

Učil pa ga je Arnot francoski, ker je bila francosčina njegov materni jezik in ker jo je najbolje znal. Za Trzana je bilo seve vseeno, ali se je učil francoski ali angleški, ker sploh ni razločeval človeških jezikov.

Ko sta prišla do pisanja, je seve Arnot opazil usodni pogrešek. Trzan je n. pr. zapisal »drevo« po angleško, bral pa ga je po francosko.

Zmešnjavo je bilo težko popraviti, posebno pri Trzanu, ker mu je manjkalo vseh potrebnih pojmov a

Drugi dan je stresla Arnota mrzlica.

Vedel je, kaj pomeni mrzlica v zvezi z ranami v vroči in vlažni džungli. Evropejec ji navadno podleže, tudi pri dobri negi in vključu zdravniški pomoči. On pa je ležal v divjini, zapuščen in brez zdravniške pomoči —

Umrl bo —

Tedaj mu je prišlo nekaj na misel. Čutil se je, da se je tega domislil tako pozno, morebiti prepozno.

Poklical je Trzana, ki je bil vedno kje blizu šatora zunaj na trati, in mu kazal z znamenji, da hoče pisati.

Trzan je prinesel lubja in svinčnik in Arnot je napisal:

»Pojdi k belim ljudem in pripelji jih sem! Dam ti seboj pismo, prišli bodo.«

Trzan je odmajal, vzel lubje ter zapisal:

»Trzan je že mislil na to. Pa si ni upal. Gozd je poln divjih živali, našle bi te, samega in ranjenega, braniti se ne moreš, raztrgale bi te.«

Arnot je obrnil glavo na stran in zaprl oči. Ni si želel umreti, mlad je še bil.

Pa pomoči ni bilo. Čutil je, da prihaja smrt. Mrzlica ga je vse huje tresla.

Tisto noč je izgubil zavest.

Tri dni ga je mučila mrzlica, ni se več zavedel, bledelo se mu je.

Boril se je s črnci in gorilami in klical na pomoč bele ljudi. Trzan pa je čepel poleg njega, mu hladil razbeljeno čelo in vroče roke ter mu izpiral rane.

Četrty dan ga je mrzlica zapustila prav tako naglo kakor se je pokazala, pa Arnot je bil komaj senca prejšnjega krepkega in svežega ladijskega poročnika. Tako je bil slab, da ga je moral Trzan v naročje dvigniti, kadar je pil. Tudi rane se mu še niso zacelile, pa veliko srečo je imel, da se mu sploh prisadile niso.

LISTEK.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Arnot se je odkritosrečno razveselil. Brž je nadaljeval ves radoveden:

»Torej ni mrtva? Kje je bila? Kdo jo je ugrabil? Kdo jo je rešil?«

»Ni mrtva. Črnci rodu Mbonge so jo ugrabili in Trzan jo je rešil. Trzan se ne boji črncev, Trzan se ne boji nikogar. Jaz sem Trzan, velik lovec in silen borec.«

»Zelo me veseli, da je rešena. Pisanje me je izmučilo. Počil si bom.«

»Počivaj! Ko ozdraviš, te popelje Trzan nazaj k belim ljudem.«

Trzan je zlezal izpod vejevja in počenil pred vhodom.

Arnot je zatisnil oči, truden je bil in rane so ga hudo skelele. Nekaj časa je še razmišljal o Inu, ugibal zagonetno uganko gozdnega moža-belokožca, pa bolj in bolj meglene so prihajale njegove misli, zaspal je.

Seveda ni šlo vse tako gladko s pismenim pogovorom, kakor smo zapisali. Trzanu je manjkalo izrazov in marsikak stavek je zapisal, ki ga je Arnot šele po dolgem razmišljanju razvozlat. Pa tudi Arnot je rabil besede, ki jih Trzan še nikdar ni bral v svojih knjigah in ki je njihov pomen moral šele iz zveze uganiti.

Pa končno — razumela sta se in Trzan je bilo zelo ponosen na ta svoj prvi »pogovor« z belim človekom.

polnilo sedanjemu parlamentu, v narodnogospodarskih in socialnih stvareh pa bi bil vodilen, bi stal na prvem mestu.

Srbski glasovi o spremembi parlamenta.

Govori se sicer, in to že dolgo časa, da se tudi v srbskih krogih misli na ustvaritev drugega parlamenta. Toda kolikor čujemo, hoče to biti kopija fevdalnih senatov ali gosposkih zbornic, z imenovanci, virilisti in odličnjaki. V nefeudalni državi ustvarjati feudalne parlamente, je že to velika nezmisel. Nevarnost pa je, ako se stanovom glede njihovih gospodarskih in socialnih potreb ne da zakonodajnega torišča in prilike, da si svobodno po lastni uvidevnosti krojijo svojo usodo. To bi ne bilo ne v smislu seljačke demokracije, a tudi ne v smislu delavske in druge stanovske demokracije.

Sedanja šola proti želji naroda.

Da pri nas ne vlada ljudstvo in da se ne vlada po želji ljudstva, to vidimo tudi v tem, kako se postopa s šolo, od ljudske do visoke šole. Izkušeni šolniki nam zatrjujejo, da novi učni načrti višino naših dosedanjih šol zelo ponižujejo. Naše ljudstvo pa nima želje, da se balkanizira, da nazaduje v omiki. V srednjih šolah se je začelo v Sloveniji odpravljati paralelke, da je v prenapolnjenih razredih vsak večji uspeh nemogoč. Kaj se dela z veroukom, kaj s kateheti in kako se v materialnem oziru postopa z duhovniki, tega danes nočem ponavljati. Vse to ni seljačka demokracija, kajti kmetško ljudstvo si želi verske in dobre šole.

Zakaj Slovenci nismo zastopani v vladi?

Tudi ni demokracija, ako se en cel narod, kakor n. pr. naš slovenski, izključuje od vlade. Pravijo, opustite svojo slovensko avtonomijo in svoj slovenski jezik, pa lahko greste v vlado. To je zopet samovolja nekaterikov! Mi vsi dobro znamo, da srbski narod ni nestrpen in odklonilen nasproti slovenskim zahtevam, da je srbskemu kmetu vseno, ali imajo Slovenci avtonomijo ali dve oblasti, mi dobro znamo, da ves hrvatski narod želi isto samoupravo, kakor mi. Toda, ne! Ne volja celih narodov, ampak samovolja in trmoglavost nekaterikov se mora zgoditi. Tako daleč smo pri nas z ljudovlado.

V boj za borbo za sporazum!

Mi pa ne obupamo, ne, mi smo bolj kot kedaj odločeni, da nadaljujemo veliko borbo za sporazum med narodi in za pravo demokracijo, za ljudovlado vseh stanov. Četudi so nas hrvatski zavezniki zapustili, nas to ni omaložilo, nasprotno, mi smo prepričani, da je nadaljevati boj za svobodo in sporazum in demokracijo sedaj še večja dolžnost za nas. In mi bomo to dovršili ter zbirali okoli sebe vse, ki hočejo dobro slovenskemu narodu, slovenskemu kmetu in delavcu!

Josip Blažević.

Poročilo o vinarskem poučnem potovanju po Nemčiji in Avstriji.

Namen, spoznavati nemške in avstrijske vinograde razmere, mi je dal povod k poučnemu potovanju po Nemčiji in Avstriji, posebej pa še frankovsko vinarstvo, ki je še precej podobno našim razmeram. Vprašanje glede vse-

razlik med francoščino in angleščino. Pa tudi Arnotu se ni hotelo popravljati. V par dneh, je upal, bi se že lahko precej gladko pogovarjala.

Ostal je torej pri francoščini in upal, da bo Trzan že sam, spravil v red svojo jezikovno mešanico, koj ko pride med ljudi.

Četrti dan po mrzlici je napisal Trzan Arnotu vprašanje, ali se čuti močnega dovolj, da ga ponese h koči. Pisal mu je, ker se ni znal toliko besed, da bi mu svoje vprašanje ustmeno povedal.

Lé prerad bi bil Arnot odpotoval k svojim ljudem. Pa zdelo se mu je nemogoče.

»Saj me vendar« — tako mu je odpisal — »ne moreš vso dolgo pot nesti!«

Trzan je prebral in se nasmejalo.

»Pa da!« je vzkliknil po francosko in Arnot je bil ves vesel, ko je čul iz ust svojega učenca pristno francosko rečenico, ki je njemu le prerada ušla med poukom.

Sklenila sta torej da odpotujeta.

Drugo jutro navsezgodaj sta se odpravila. Z zamišljenim pa hvaležnim pogledom se je poslovil Arnot od ljubke samotne gozdne livade, kjer je preživel deset dni in ki bi bila njegov zgodnji grob, da ga ni rešil čudni beli neznanec.

Oklenil se je Trzana krog vratu in kakor se je pred nekaterimi dnevi Ina čudila, tako je tudi Arnot ves nem občudoval njegovo silno moč in neverjetno gibčnost.

V poznem popoldnevu sta prišla do obali in zagledala kočo.

Žive duše ni bilo videti in prazno je bilo morje. Križarka in jadrnica sta izginili.

Samota in zapuščenost ju je objela, ko sta stopala proti koči, in jima težko legla na dušo. Molčala sta,

To je veselje, taka pena!
Kdor uporablja „GAZELA“-milo, ima prijetno delo in je hitro gotov. Laz ne perem nikdar z drugim kakor z „GAZELA“-milom.

bine apnenca ni prikladnosti je ob Reni in Maini še v začetnem štadiju, ker so tamošnje gorice še zasajene z evropskimi trtami.

Potovanje iz Maribora v Geisenheim ob Reni.

16. in 17. julija 1925.

Obisk višje vinarske, sadjarske in vrtnarske šole. Pod vodstvom g. kmetijskega svetnika Fr. Zweiflerja v p., ki se je slučajno mudil na potovanju iz Švice v Geisenheimu, kjer je dejstvoval svojčas 14 let kot strokovni učitelj za vinarstvo in kletarstvo na tem zavodu, sva si ogledala šetališčne, sadne in vrtn nasade zavoda; rastlinskofiziološko poskušališče (vladni svetnik ravnatelj dr. Muth in profesor dr. Kroemer). Poizkusi z izklitjem mošta in vina s precejanjem z izklitnim cedilnikom (E. F. — Entkeimungsfilter) tovarne Seitz v Kreuznachu. Izkazalo se je, da ta cedilnik pri filtriranju razkrojne glivice v velikosti teh bakterij popolnoma zadržuje.

Rastlinskopatološka postaja (profesor dr. Lüstner), jabolčna plesen se je leta 1923 prvokrat opazala na Baumannovi reneti, rumeni žlahtni jabolki, alantovki, beličniku, rumenem Rihardu, ananasovi reneti i. dr. Začetkom julija so se pokazale na teh jabolkah perthecije. Iste sedijo v večji množini okoli pecljeve in čašave jamice in se razlikujejo po temnorumenkasti barvi od belega oidiuma.

Po sivi gnilobi (Botrytis cinerea) povzročene oljate pege na trsnih listih ki se naredijo koncem maja ali začetku junija, so slične peronospori.

vsak je imel obilo posla s svojimi mislimi. Čutila sta, slutila, kaj bodeta našla —

Trzan je stopil naprej, potegnil klin in odprl vrata. Slutnja ju ni varala, — kočica je bila prazna.

Trzan se je obrnil in molče sta se gledala nekaj časa.

Za Arnota je bila resnica sicer bridka, pa končno umljiva. Saj si njegovi ljudje niso mogli druga misliti, ko da je mrtev in zato so odšli, morebiti šele po dolgem, brezuspešnem čakanju.

Drugače pa je bilo s Trzanom.

Da so beli ljudje odšli in ga pustili samega, to zanj ni pomenilo nič hudega. Saj je bil že toliko let sam v džungli. Njegova žalost in pobitost je imela drug vzrok.

Vse dni sem ko je čuval pri Arnotu, ga je gnalo h koči. Tako zelo si je želel spet videti belo lepo dekle, ki jo je rešil iz rok črncev in pripeljal nazaj k njenim ljudem! Kako rad bi bil tistikrat šel z njo in ostal pri njej in pri belokožih ljudeh! Toda moral je nazaj, čul je streljanje, vedel je, da bo treba pomagati.

Tistikrat pri slovesu je bral v njenih očeh, kako rada bi ga bila imela seboj, saj ga je prišla za roko in silila, naj gre z njo!

Prišel je —

Ona pa je pobegnila. Medtem ko je on stregel enemu njenih ljudi —

Bridka grenkoba mu je silila v grlo.

Šel bo nazaj v džunglo h Kršakovemu rodu. Nikdar več noče videti belih ljudi. Ne, niti h koči se ne povrne več! Saj ne more več gledati kraja, ki ga je tako zelo spominjal na belo dekle. Šla je in z njo je šlo njegovo veliko upanje, da bi se vrnil v svet in postal človek, kakor so drugi njegovega rodu —

Popoldan istega dne sem si ogledal pod vodstvom prihodarja g. Lapontea gorice kneza pl. Metternicha na Johannisbergu. 27 ha obsegajoči vinogradi so zasajeni samo z evropskimi trtami v razdalji 1,2 krat 0,65 m. Radi malih padavin — 545 mm povprečno — leta 1921 samo 245,5 mm — je rast slabše in zadostuje samo dvakratno škropljenje, žveplanje in 2—3kratno kopanje. V ravnih legah se vinogradi preorjejo, med tem ko se isti v višjih legah obdelujejo z ročnim orodjem. Te kope se dajo v akord in sicer: za 1. kop 29 mark, za 2. kop 25 mark, za 3. kop 24 mark za 1 Morgen ali ¼ ha. Veže se s slamo katera se tudi da v akordno delo. Za 1. vez se plača 15 mark, za 2. vez se plača 10 mark, na brajdah se plača 7,50 mark za 1 Morgen. Trgatev od 108 Morgen (27 ha) je znašala v letu: 921 26 Halbstück, 600 litrov, 1922 80 Halbstück, 1923 10 Halbstück (slabo odcvetelo).

Končno se je ogledala prešnica, kipilna in ob enem vinska klet ter klet za buteljna vina. Oprema je prav primitivna. Vino se pretaka v prvem trikrat, v drugem dvakrat, v tretjem letu enkrat in po potrebi se še goji vino do buteljne zrelosti 1 do 2 leti v sodu.

Pred pretakanjem v buteljke se vino čisti z ribjim kletjem, da dobi potrebno bistrost. Mlado vino, katero kaže porjavenje, se čisti z želatino. Končno sem pokušal vino letnika 1924 in sicer rizling; bil je rožast, imel pa je okus po drožji, kateri bo pa sčasom izginil. Kakor sem izvedel od strokovnjakov, ni graščina v zadnjem času glede gospodarstva več na nekdanjem dobrem glasu. Ni čuda, ker se je že od nekdanj prakticirala protekcija pri nastavljanju pri-

In Arnot? Kaj bo z njim?

Naj si sam pomaga, si je mislil Trzan, kakor si je on sam pomagal vsa leta sem! Tudi njega ni hotel več videti. Sploh nobenega belega človeka več ne. Nikogar, ki bi ga spominjal na belo dekle.

Tako je Trzan premišljeval pred kočjo, Arnot pa je vstopil.

Koj je opazil marsikaj, česar prej ni bilo v koči, stvari, ki jih je dobro poznal s križarke, železno peč, kuhinjsko posodo, puško, veliko zalogo streljiva, konzerv, posteljnino, celo knjig in časopise.

»Morebiti se mislijo vrniti —« je zasodil.

Stopil je k mizi. Pismo je ležalo na njej, nanj je bilo naslovljeno. Ves se je razveselil in koj je poklical Trzana, da bi skupaj prebrala sporočilo prijateljev.

Pa nihče se mu ni oglasil.

Začudil se je in stopil pred prag.

O Trzanu ni bilo sledu —

Glasno je zaklical v gozd. Pa le odmev mu je odgovarjal.

»Moj Bog!« si je dejal ves nesrečen. »Zapustil me je —. Seveda! Vrnil se je v džunglo. Kaj bi si pa počel tukaj!«

In tedaj se je spomnil.

Kake čudne so bile Trzanove oči, ko sta izšla, da je kočica prazna! Čudenje, razočaranje, žalost, — vse to je stalo v njih. Tako gleda ustreljena žival lovca, ki jo je iz same objestnosti do smrti preganjal —

Moža je nekaj hudo ranilo —. Pa kaj —?

Zamišljen je zrl Arnot po samotnem obrežju. Sam je bil. Edini človek, ki ga je razumel, ki se je z njim mogel pogovarjati, ki bi mu bil v pomoč, še ta ga je zapustil —

(Dalje prihodnjič.)

hoderja te graščine ne glede na njegovo strokovno zmožnosti.

Cene buteljčnih vin so: Letnik 1922 z svetlozelenim lakom 5 mark, letnik 1921 z vijoličastim lakom 10 mark, letnik 1921 z belim lakom 12 mark, letnik 1921 z lila lakom 20 mark. Od graščine napolnjene buteljke nosijo originalno etiketo s podpisom prihodarja, pečat in žig zamaskov.

19. 7. 1925:

Ogledovanje vinogradov v okolici Rüdesheima z Niederwald-spomenikom in Geisenheim. Pod obema mestecema je nasajen poleg rizlinga tudi silvanec, v Rüdesheimu pa tudi nekaj črnega burgundca.

20. 7. 1925

sem se peljal z ladijo po Reni od Geisenheima do Bingen, od Bingenbrücke pa zopet po železnici v Kreuznach. Obisk nižje vinarske in sadjarske šole. Pod vodstvom gg. višjega vinarskega nadzornika Villigga in tajnika Kollaritscha sem si ogledal 30 ha velike vinograde s preko 2000 selekcioniranimi plemeni rizlinga, mnogo umetno vzgojenih semenskih rastlin različnih evropsko-amerikanskih križank, med temi tudi semencev pratra iz Kavkaza, ki so zadnji lahko rečeno za vinarstvo brezpomembni.

V drugem poizkusu so napolnjene mladice silvanca in traminca v 10—40 cm narazen razpete žice, zapete na koncih stebrih, na koji hso pritrdjeni kavelji ali spone, ki se po potrebi premikajo od tal navzgor (privez, Selbstbinder). Delajo se tudi poskusi gojiti trto brez opore. V ta namen se obreže trs na reznike z 2—3 očesi. Mladice se vršičijo, neozirajo se na njene cvete. Zalistniki se čez poletje ponovno prikrajšujejo. Da je kakovost vina teh trsov slaba, se razume. Rasti je bujne, posebno ker je tu več padavin, nego na desnem bregu Rene. Dnina znaša od ure za moške 45, in za ženske 24—26 pfenigov v zlati valuti.

Zanimiva je priprava škropiva. Ta se napravi v 3—4 m visoko pod streho postavljenih kadeh ali čebrih in s pomočjo cevi se ista nalije v vozne čebre, ki se zapeljejo v vinograd. Iz teh se z motornim pogonom avtomatično napolnijo škropilnice. Napolnjenje ene škropilnice po 15 l traja eno minuto in škropi do porabe zadnje kapljice brez pumpanja.

Poskusi s koltivijo so se izvršili v toliko, da se kolj postavi okoli 40 cm od trsa za privezanje locna in s tem se prihrani pomožni kolec. Tudi ta način koltive nima za nas nobene prednosti, ker odpade pri koltivi dosti prakolja, ki nam služi pri koltivi brez stroškov za vezanje locnov.

Trgatev silvanca na 1 Morgen dan v dobrih letih 1½ Halbstück po 600 litrov, rizlinga 1 Halbstück ali strinjak; v slabih letih da silvanec na 1 Morgen 1 Halbstück in rizling ½ Halbstücka vinskega mošta. Cena: 1 Halbstück mlade vina v dobrem letu je 6—800 mark, a v slabem letu pa 4—500 mark. Buteljčna vina se sedaj zaenkrat ne vzgojujejo.

Leta 1924—25 je bila tu zgrajena moderna klet s prešnico. Tla prešnice so asfaltirana. V isti so hidravlične preše z električnim pogonom in teleskopom. Stene so do višine 3 m obložene z belo pocinjenimi lončenimi ploščicami (kahle), kar daje prednost za vzdrževanje snage. Ta nova zgradba da mično sliko novočasno opremljenega kletarskega podjetja.

Končno se je pokušal rizling iz let 1921—1924. Vina so harmonična, vendar so kvalitativno za onimi na desnem bregu Rene.

Popoldan se mi je nudila prilika za poset tovarne za ceditnike in asbest (Theo Seitz, Kreuznach). Pod vodstvom g. sošefa in v spremstvu g. tajnika Kollaritscha so se razkazali nama vsi prostori tovarne in nazadnje še skladišče, napolnjeno od najnavadnejših do najmodernejših za kletarstvo porabljivih predmetov in strojev. Od novejših priprav bi bilo omeniti: Seitzev točni pretočevalac (Umfüllbock) »Halley«, dela s pritiskom ogljeneve kisline ali zraka. Kammer-Komet-Filter s tremi sitami, čigar delo prekaša 5—6krat Kometa 1910.

Zelo praktičen za velika kletarska podjetja je omivalnik za steklenice z električnim pogonom. Namočene steklenice se avtomatično, v obliki kolesa vzdigujejo, nekaka naprava potika v nje posebne ščetke, s katerimi se steklenice znotraj in zunaj očistijo in operejo, nakar se nato zopet nataknejo na zraven stoječe izplakovalce, da se tu še temeljito izplahnejo. Pri drugem vходу stoji veliki filter »Herkules«, ki ima to prednost, da ni potreba snemati pokrova, kar je površina sit za 50% povečana, kar je posledica, da se pri tem količina vina pri filtriranju znatno poveša in olajšuje postransko odpiranje vrat, sestavljanje in razdiranje sit, kakor tudi izmivanje aparata.

Kot posebna novost in velikega pomena je tudi izklitni filter (E. F. — Entkeimungsfilter) firme Seitz. Ta filter konzervira mrzlim potom brez dodatka sredstev za konzerviranje vse pijače; bolana vina ozdravijo in postanejo užitna.

Na večer istega dne sem se peljal nazaj v šolo v Geisenheim, kjer se je pod vodstvom vinarskega nadučitelja g. Biermanna obhajala vinska pokušnja. Pokušnja se je vršila pri vinski toploti 11° C, ker se pri tej stopnji bela vina najbolje okušajo. Postreglo se nam je z rizlingom in sicer iz let:

1917 — starikavost,
1919 — dober,
1920 — prav dober, me spominja na naš bungundec (Morrillon) od leta 1900 naprej,
1921 — izbor, nebeška kapljica,
1922 — lahko, tenko vino,
1923 — močno in harmonično,
1924 — istotako.

Tukajšnja vina so tipična in jako harmonična, vsebujejo med drugimi snovi pravo razmerje med alkoholom in kislino. Predpogoj pa je tudi skrbnost pri trgatvi in pravi

čas trgatve in odlično kletarjenje. Tudi pri nas bi se dalo doseči marsikaj v tem ožiru, seveda če že ne taka kvaliteta, vendar bi se lahko vzgojila pod zgoraj imenovanimi pogoji prav dobra buteljčna vina. Navadna vina se prodajajo po krčmah po 2 marki liter, kvalitetna vina se vzgojujejo v buteljkah in kot taka razprodajajo.

21. 7. 1925:

Ogled vinogradov, trsnice in matičnjakov zavoda. — Vinograd: Razdalja trsa je 1.2 krat 0.6—0.8 m; v mlajših nasadih 1 trs, med tem ko sta v starejših nasadih dva trsa posajena na mesto. Rast mladja je v nižjih legah nekaj močnejša, v višjih legah slabejša vsled premalih padavin. Zemlja je iz preperelega prakamna in sivnika ali opoke. Glivične bolezni nisem našel, zato se v teh krajih škropi samo dvakrat, pač pa jim dela pokončevanje senskega črva in kiseljaka preglavico.

Kot sredstvo za pokončevanje tega škodljivca pride v poštev:

1. Dr. Sturm, sredstvo od kemične tvornice E. Merk, Darmstadt.
2. Arsen-preparat 1922 od Otto Hinsberg, Nackenheim.

3. Uraniagrün v zvezi z galico-apneno-Martini-Nosperral brozgo.

4. Samosestavljena nikotinbrozga in mazno milo.

Pod točko 1 so se v teh krajih dosegli dobri uspehi.

Proti peronospori:

1. Kurtakol; pri prvem (13. 6.) in drugem (5. 7.) ¼%, in za tretje škropljenje (18. 7.) 1%. Uspeh je bil dober.

2. Nosperral: prvo in drugo škropljenje 1%, tretje škropljenje 1½%. Učinek je dober.

3. Martini-brozga: prvo in drugo škropljenje ¼% galice in ravno toliko galuna in apna. Pri tretjem škropljenju ¼% galice, ravno toliko galuna in apna. Vrhi obžgani. Proti peronospori tudi dobro učinkovalo.

4. Galica: 1—1½. Uspeh dober.

5. Kusisa brez arzena: trikratno prašenje (žveplanje). Učinek proti peronospori ni bil tako dober, kakor zgoraj imenovana sredstva. Četrto žvepljenje bi bilo potrebno. Priporoča se s poskusi tega sredstva nadaljevati; akoravno se mora večkrat prašiti je kusisa mnogo cenejša od drugih navedenih škropil.

Proti plesni (Oidium):

Plesen tukaj koncem julija malo nastopi, ne da bi občutno škodovala. Trikratno žvepljenje trsa je zadostovalo za pokončevanje oidiuma. Iz mnogoletnih poskusov moram pritrditi, da sta modra galica in dobro zdrobljeno in ventilirano žveplo sigurni sredstva, ako se pravočasno uporabljata proti peronospori in oidiumu.

Kot praha zapuščenih parcel se naseje deteljnega semena lucerne v oves, da se zemlja odpočije in v doglednem času zopet zasadi nov vinograd.

V Porenju se v splošnem pri vzgoji trte na kol postavlja isto v vrsti nekaj nagneno proti zapadu, kar ima namen, da kole ne morejo tako lahko podreti zapadni vetrovi.

Delavne moči so na tem zavodu plačane: Moški oženjen na dan 5 mark (zaključno draginjska doklada), moški neoznjen na dan 3.50 mark, ženske sploh na dan 2.52 mark.

Trsnica:

Rizling na različne podlage cepljen, se je dobro prijel in je dosegel do ¼ m dolge mladice. Poleg cepljenk so tudi vloženi ključki rizlinga, ki pa kažejo jako slabo rast, dokaz, da bodo imele cepljene trte v višje ležečih vinogradih močnejšo rast, kakor pa necepljene trte v starih goricah; istotako bi se dala doseči v cepljenih nasadih večja trgatega.

Matičnjaki:

Zastopane so različne geisenheimske hibride, kakor: rizling, tirolan in zlahtnina križane z riparijo, aramon rup. G. 1 in 143 B, mourvedre rup. 1202, rip. rup. 13, 101 14, 3309, solonis rip. 1616 i. dr. Vsi ti nasadi so vzorno obdelani. Omeniti pa moram glede teh poskusov, da ne zadostuje iste izvajati samo v ravnici, nego — kar je glavno — v vinogradu samem, ker se s tem šele dožene, katere podloge bodo sposobne za dotične bregre.

Celokupni utis tega zavoda v svoji celoti in opremi, kakor svoji prvovrstni, bogati zbirka in svoji znanstveni in tehnični strokovni moči je naredil na me kar najboljši utis.

22. 7. 1925:

Potovanje iz Geisenheima v Koblenz. Celo pot do Assmannshausena se razprostira na desnem in levem bregu Rene dalekosežni vinogradi, ki se odlikujejo po svoji precej bujni rasti in živim zelenjem. Med njimi se dvigajo močni gradi in razvaline nekdanjih graščin, mnogo je pa še dobro ohranjenih.

Proti St. Goarshausenu na levem bregu Rene pa so razsežni gozdovi, dočim je na desni strani bolj skalovito. Med tem skalovjem je izrabljen vsak prostorček in posajen s trsjem. Gledalcem se nudi celi vrsta takih malih trsnih parcel.

V Koblenzu sem obiskal svetovno znano vinsko in šampanjsko klet firme Deinhard in Co. Kakor je razvidno iz tukaj se nahajajoče glavne knjige, obstoji to podjetje že od 1. maja 1794. Ivan Friderik Deinhard, doma iz Wellenberg pri Wimpfenu ob Neckarju, je prvi ustanovil to podjetje, ki leži ravno ob izlivu reke Mozela v Reno, torej nekako v središču obeh važnih vinogradnih pokrajin Koblenca. Podjetje je tekom časa že večkrat menjalo svojega šefa. Ko je vsled vedno večjega obrata postajalo stavbišče premajhno, se je leta 1865 odločilo razširiti isto še glo-

bokejšo z nadstropji pod zemljo. Dne 18. novembra 1875 se je vršila otvoritev od nemške cesarice Avguste.

Pri podjetju je nastanjena tudi lastna tiskarna, kjer se tiskajo razni etiketi, ceniki itd. Leta 1905 se je z dozidavo teh prostorov dokončalo. Kleti obstoje iz treh nadstropij v zemljo, nad istimi so zgrajene iz železnega betona raznovrstne delavnice, kakor polnilni in obratni prostori, kapilnice in mešalnice, tresilne in vinske kleti za več milijonov steklenic itd.

Tu se mi je ponudil pristni šampanec, ki se odlikuje po svojem finem in priklupljivem okusu in gibčnem šumenju — specijaliteta ali posebnost, koju svetovno slovesni mu je ustvarila firma Deinhard.

Firma poseduje tudi lastne dobro obdelane vinograde v Rüdesheimu, Oestrichu, Bernkastelu z Doktorbergom.

To podjetje je napravilo na me v vsem svojem modernem obratu in obsegu utis kot veleindustrija na polju vino trštva. (Dalje sledi.)

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Ko vse čaka na Pašičevo vrnitev, se najrazličnejše ugiblje o razvoju političnih dogodkov med jesenskim zasedanjem skupščine. Po raznih vesteh bo skupščino otvoril sam kralj prvič po sprejetju ustave. S tem bi bil posebno poudarjen velik pomen in važnost tokratnega skupščinskega zasedanja.

Sicer pišejo tudi nekateri radikalni listi, radičevski so pa trdni nadi, da se bo izvršila vladna sprememba in da bo prišel v vladu tudi Stjepan Radič. Ali ga bodo spravili najprej v parlament, kjer mu je bivša PP vladna večina protustavno uničila vse tri mandate, ali bo pa kot neparlamentarec prišel naravnost v vladu, o tem se še mnogo razmišlja in razpravlja. Po obnašanju ene radikalne skupine in samega Pašiča se da sklepati, da ne bo ne eno, ne drugo, ampak da bo RR vladala ostala nekaj časa, kakor je sedaj, do bodo radikali radičevcem naprtili še precej odgovornosti in potem ob ugodnem trenutku izvršili razid ter si poskusili pridobiti mandat za samostojno radikalno volilno vladu.

Samostojni demokrati so začeli tako močno hujskati Srbe — prečane proti onim iz Srbije ter napadati vladu, da del radikalov po svojih listih odločno zahteva, naj tudi samostojni demokrati okusijo obznanu, ker s svojim hujskanjem tako močno ovirajo razvoj notranjih državnih razmer in ureditve.

Razni vladni listi napovedujejo, da je že pripravljen državni proračun in da pride pri otvoritvi skupščine prav kmalu na vrsto. Ne povedo pa, kaj je z računskimi zaključki in tako se da sklepati, da parlament zopet ne bo imel kontrole nad izdatki in dohodki države. Finančni minister je sporočil vladi, da ima pripravljene razne kredite na temelju starega finančnega zakona. Med temi je v prvi vrsti posojilo beograjski občini v višini od 12 milijonov dinarjev.

GENERALSKA DIKTATURA V GRČIJI.

Vlada generala Pangalosa je proglasila nad celo državo obsedno stanje in uvedla cenzuro. Več ministrov je odstopilo. Pričakujejo viharne in kritične dneve. — Bivša ministra Papanastaziju in Kafandarisa sta v zaporu, ker sta na javnih shodih kritizirala vladno politiko. Zadnji trenutek je bila odložena razprava proti Papanastaziju, ker je položaj za vladu zelo neugoden. Predsednik republike admiral Konduriotis ne odobrava sedanje politike Pangalosaove vlade. Načelnik republikanske unije Papanastaziju, ki je od nedavnega časa podpiral sedanjo vladu (Pangalosa, je po svojem povratku iz inozemstva na Grško obtožil vladu protizakonitega delovanja. Radi razpusta narodne skupščine je ostro napadel vladu ter očital Pangalosu, da skuša vzpostaviti na Grškem vojaško diktaturo.

KONFERENCA V LOCARNU.

V Locarnu, malem švicarskem mestu zaseda že od pondeljka varnostna konferenca. Pravni odbor je sestavljen iz francoskih, angleških, belgijskih in nemških strokovnjakov, ki je skupno delal že v Londonu, je pričel takoj z delom. Z ozirom na program konference so bila vprašanja razdeljena na tri dele. O vprašanjih o katerih se je odbor že sporazumel, se ne bo razpravljalo. V drugi skupini se bodo razpravljala vprašanja, ki so v zvezi z varnostnim paktom in ki jih bo treba šele rešiti, v tretji skupini pa vprašanja, od katerih zavisi možnost sklepa vzhodnega varnostnega pakta. Če bo konferenca uspešna, pride po izjavi češkega zunanjega ministra do olajšanja in rešitve v sledečih točkah:

1. Na Renu, to je med Francijo in Nemčijo, je zagotovljen mir. S tem je tudi srednja Evropa v veliki meri urejena in obvarovana možnosti sporov. 2. Naši dosedanja dogovori in sklenjene garancijske pogodbe tako s Francijo, kakor tudi z državami Male antante, ostanejo neizpremenjene v veljavi. 3. Dobimo pa še nova jamstva v obliki varnostnih in razsodbenih dogovorov, ki bodo stvarno in moralno novo obrambno sredstvo za vse one, ki bi mogli biti ogroženi.

Naši poslanci med ljudstvom.

Dr. Hohnjec je imel v nedeljo, 4. oktobra, politično zborovanje za zaupnike in pristaše SLS v Cadramu. Obisk

je bil prav dober. Zborovanje je otvoril in vodil Franc Flor, član okrožnega odbora SLS za mariborsko okrožje. Poslanec dr. Hohnjec je poročal o političnih razmerah v naši državi, o sedanjih vladah in njenih delih ter o pravnih smernicah, v katerih se mora izvršiti preureditev notranjih razmer v državi. Zborovalci so vzeli poročilo z velikim odobravanjem na znanje ter so izrazili politiki poslancev SLS v narodni skupščini popolno zaupanje. Glasno so tudi pritrdili besedam, s katerimi je g. poslanec zavrnil laži, ki jih širijo lažnjivi kljukci v demokrati in socialnodemokrati stranki proti SLS. Protestirali so zoper visoke, od leta do leta naraščajoče davke, ki Sloveniji v naši državi odločajo izjemno stališče ter jo tirajo v gospodarski propad. Ob enem so izrazili protest zoper to, da vlada ne izplača Sloveniji dolžnih prispevkov za vzdrževanje cest, mesto tega pa vsiljuje občinam in okrajem kuluk.

V šoštanjskem okraju sta se vršila v nedeljo, dne 4. t. m., dva prav dobro obiskana shoda v St. Janžu in St. Ilju pri Velenju. Poslanec Vlad. Pušenjak je razpravljal o politiki Radičeve stranke, o davčni politiki in o raznih kmetijskih vprašanjih. Po zborovanjih so zborovalci stavili svoje zahteve in izražali svoje želje. Protestirali so proti namerani uvedbi kuluka, proti novemu šolskemu zakonu, proti previsoki dohodnini, zahtevali, da se zopet uvedejo stare jesenske počitnice. — V okraju so kmetje zelo ogorčeni, ker živinozdravniki v Šoštanju, velik demokrat, ne gre na poziv k bolni živini, akoravno ima državno plačo in še itak lahko za vsak obisk računa. Ljudstvo začudeno vprašuje, čemu so nastavljeni živinozdravniki, ako nočejo v slučaju bolezni pomagati kmetu. — Društveni dom v Šoštanju se že zida, že precej visok zid se dviguje od tal. Dom bode eden najlepših in najbolj praktičnih. V njem bodo dobile streho naše gospodarske in izobraževalne organizacije, majhna bolnica in gospodinjski tečaj. Dom bo velikanskega pomena za cel okraj, zato vse nestrpnost pričakuje otvoritev te ljudski prosveti, gospodarski povzdigi in dobrotelosti namenjene stavbe. — ak.

V slovenjegraškem okraju sta se v nedeljo, dne 27. m. m., vršila dva dobro obiskana shoda v Šmartnu pri Slovenjgradcu in v St. Ilju pod Turjakom. Na obeh shodih je poročal poslanec Vlad. Pušenjak o političnem položaju, o neznosljivi obremenitvi Slovenije in o zakonodajnem delu narodne skupščine. Po shodih so se zborovalci bridko pritoževali radi neznosno visoke dohodnine, katero nalaga davčna oblast v Slovenjgradcu. Toliko rubežen in cenitev kot letos ni bilo radi davka še nikdar v našem okraju, vsi davkoplačevalci se spominjajo nazaj na čase, ko je bil vodja davčne oblasti g. dr. Sattler, ki je upošteval gospodarske razmere prebivalstva, ki se je zavedal tega, da je v največjo škodo države same, ako se s pretiranimi davki uničuje eksistenca davkoplačevalcev, ako se jemlje veselje do dela, do napredka, ako se ubija podjetnost državljanov. Kdaj bodo pri delegaciji v Ljubljani uvideli, da treba vodstvo davčne oblasti poveriti sposobnejši osebi? — ak.

Shod SLS v Vojniku. V nedeljo, 4. t. m. se je vršil v posojilniški dvorani shod SLS, ki je ponovno dokazal, da odobrava slovensko ljudstvo načelno politiko SLS. Skoro v dvehurnem lepem govoru je narodni poslanec dr. Hodžar podrobno orisal politični položaj in delovanje Jugoslovanske kluba v parlamentu, slabo gospodarsko politiko, ki gre na rovaš kmetijskega in delavskega ljudstva v Sloveniji. Zlasti so zborovalci obsojali obstoječi davčni sistem, ki Slovenijo obremenjuje in ki grozi v doglednem času upropasti kmečke domove. Z vidno ogorčenostjo so zborovalci obsojali Radičovo brezglavo in vetrnjaško politiko. Na predlog g. dekana Tomana se je enodušno izrekla zahvala domačemu poslancu, neomejeno zaupnico pa Jugoslovanskemu klubu in njega neumornemu voditelju dr. Korošcu. Zborovalci so tudi soglasno pozivali naše poslance, naj vstajajo v borbi za slovenski narod in njegove pravice v vsem javnem življenju, zlasti pa v borbi proti davčni preobremenitvi. Poslanec dr. Hodžar je čez poletje v okraju Celje—Vransko priredil številne shode; povsod so volilci enoglasno odobraval načelni boj SLS, nikjer pa niso hoteli slišati ničesar o Radičevi demagogiji. V Savinjski dolini ni mesta za veternjaško politiko kogarkoli in naj si bo tudi raznih slovenskih stranic, ki iz strankarskih koristi prestopajo enkrat k Radiču, drugič zopet k kakemu drugemu, s tem pa zatajujejo slovensko narodnost in prodajajo koristi slovenskega ljudstva. Na mestu je edino pravičen in vstranjen boj do končne zmage.

Prireditve.

»Koroški dan« pri Šmarjeti ob Pesnici. Tukajšnji učenci in pevski zbor skupno pod okriljem domače podružnice Jugoslovanske Matice priredijo v nedeljo, dne 11. t. m., ob pol 8. uri predpoldne v šoli manifestacijo za »Koroški dan«. Prvi, proslavni del prireditve obsega sledeče točke: 1. Proslavni govor. 2. Petje: »Lepa naša domovina«. 3. Tri deklamacije učencev. 4. Petje: »Slovenski smo fantje, pri Zili doma«. 5. Prizor: »Ustoličenje koroških vojvod na Gosposvetskem polju«. 6. Petje: »Gor čez jezero« in »Oj hišica očetova«. Nato sledi odmor, med katerim poje domači pevski zbor. Po odmoru se prične poučni del proslave in sicer predava zdravnik g. dr. Vilko Marin »Kako ostanemo zdravi ter tako krepki jugoslovanski domoljubi?« Proslavo sklenemo z himno »Hej Slovani!« Vstopnina je prosta. Vsi člani in članice naše podružnice Jugoslovanske Matice, pa tudi vsi drug bližnji in daljni sosedi ste vabljeni k tej prireditvi, da manifestiramo za našo neodrešeno Koroško. Ne mirujmo, dokler se ne izpolni besede Simon Gre gorčiča: »Bog živi vse Slovence, pod streho hiše ene!« — Mirko Vauda, kot predsednik podružnice Jugoslovanske Matice.

Središče. Tukajšnje Slov. kat. izobraževalno društvo ponovi v nedeljo, dne 11. t. m., ginjaivo krasno petdejanško žaloigro »Raz Marijino srce.« Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedeži 6 din., stojišča 3 din. Sosedje in domačini prijazno vabljeni! — Odbor.

Tedenske novice.

Okrožni odbor SLS za mariborsko volilno okrožje — Štajersko, Koroško, Prekmurje — izvoljen na zboru delegatov SLS v Mariboru dne 20. septembra 1925, tvorijo: I. Načelnik: dr. Josip Leskovar, župan in odvetnik v Mariboru, II. Izvršilni odbor: razven načelnika (dr. Leskovarja) naslednji člani: 1. Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne; 2. Ivan Vesenjaj, narodni poslanec; 3. dr. Anton Korošec, minister n. r. in narodni poslanec; 4. dr. Alojzij Juvan, odvetnik; 5. dr. Josip Hohnjec, narodni poslanec; 6. Vlado Pušenjak, narodni poslanec; 7. Januš Golec, urednik; 8. dr. Andrej Veble, odvetnik; 9. Marko Kranjc, tajnik SLS; 10. Franjo Žebot, narodni poslanec, vsi bivajoči v Mariboru. III. Okrajni načelniki SLS. IV. Narodni poslanci mariborskega volilnega okrožja, v kolikor niso že v izvršilnem odboru. V. Zastopniki okrajev (srezov) in stanov, na podlagi zadnjega volilnega izida: Okraj Brežice: 1. Franc Podvinski, posestnik, Globoko pri Brežicah. 2. M. Kozinc, posestnik, Prešnaloka pri Sevnici ob Savi. Okraj Celje: 1. Davorin Kranjc, posestnik, Galicija pri Celju. 3. Peter Kuder, čevljar, Griže. 4. Bogumil Burnik, posestnik, Teharje. 5. Blaž Koren, delavec, Celje. 6. Avgust Marovt, posestnik, Braslovče. Okraj Dolnja Lendava: 1. Ivan Baša, župnik, Bogojina. 2. Jožef Skafar, posestnik in trgovec, Beltinci. 3. Horvat Szabo Ignac, posestnik, G. Bistrica pri Črensovcih. 4. Jožef Zerden, posestnik, Dolnja Lendava. Okraj Konjice: 1. Anton Toman, župan, Konjice. 2. Franc Flor, mizar in župan, Zlogonagora, Čadram. Okraj Laško: 1. Mihael Hrastnik, kmet, Brstnik, Laško. 2. Stanko Keše, strojnik, Trbovlje. 3. Matevž Deželak, posestnik, Lože, Smiklavž nad Laškim. Okraj Gornji grad: 1. Marko Blekač, posestnik in župan, Sv. Frančišek v Savinjski dolini. 2. Martin Steblovnik, župan, Šmartno na Paki. Okraj Ljutomer: 1. Jakob Rajh, tržan, Ljutomer. 2. Anton Slavič, posestnik, Bučecovci. 3. Alojz Neudauer, posojilniški tajnik, Gornja Radgona. 4. Franc Cobelj, posestnik, Kapela pri Radencih. Okraj Maribor desni breg: 1. Alojzij Sagaj, dekan, Hoče. 2. Rudolf Slatinek, posestnik, Laznica pri Limbušu. 3. Tone Poharc, župan, Pečke pri Makolah. 4. Dr. B. Schaubach, odvetnik, Slov. Bistrica. Okraj Maribor levi breg: 1. Alojz Supanič, veleposestnik, Jarenina. 2. Ivo Urbas, župan, Slemen, Selna ob Dravi. 3. Evald Vračko, župnik, St. Ilj v Slov. gor. 4. Andrej Semenič, strojnik, Maribor. 5. Josip Kajnih, župan, Sv. Barbara v Slov. gor. 6. Franc Gomilšek, župnik, Sv. Benedikt v Slov. gor. 7. Ljudevit Poljanec, župan, Sv. Anton v Slov. gor. Okraj Murska Sobota: 1. Mihael Cipot, posestnik, Murska Sobota. 2. Ivan Panker, posestnik, Pečarovci. 3. Jožef Pavlinjek, posestnik in župan, Skakovci, Cankova. Okraj Prevalje: 1. Jurij Kugovnik, posestnik, Prevalje. 2. Luka Držečnik, župan, Orlica, Ribnica na Pohorju. Okraj Ptuj: 1. Mihael Brenčič, veleposestnik, Ptuj. 2. Franc Prelog, posestnik, Zagajčci, Moškanjci. 3. Jakob Felician, posestnik, Grajenšak, Vurberg. 4. Josip Krajnc kmet, Soveče. 5. St. Vid pri Ptuj. 6. Martin Napast, Spodnje Pletenje, Sv. Lovrenca na Dravskem polju. 7. Robert Košar, veleposestnik, Sv. Božena na Kogu. 8. Peter Rozman, viničar, Hermanci, pošta Sv. Miklavž pri Ormožu. 9. Ivan Posavec, posestnik in kolar, Trgovišče, pošta Velika Nedelja. Okraj Slovenjgradec: 1. Jakob Jaš, posestnik, St. Ilj pod Turjakom. 2. Josip Spešny poslovodja, Staritrg pri Slovenjgradcu. 3. Valentin Mevc, posestnik, Ravne pri Šoštanju. Okraj Šmarje: 1. Franc Žličar, župan, Ponikva ob južni žel. 2. Ivan Turk, posestnik, Stranje pri Šmarju. 3. Janez Rožkar, župan, Rajnkovec pri Rogasški Slatini. 4. Jožef Tovornik, župan, St. Vid na Planini. 5. Franc Vimpelšek, posestnik, Gradišče, Podsreda. Preglednika: 1. Ivo Sojč, kipar, in Martin Koren, ključavničar, Maribor. — Razsodišče. 1. Dr. Fran Jančovič, zdravnik, Maribor. 2. Dr. Fran Kotnik, profesor, Ptuj. 3. Dr. Anton Ogrizek, odvetnik, Celje.

Samostojnežem in republikancem! Lepo kašo so Vam skuhal Vaši poslanci Pucelj, Kelemina in pa neizvoljeni poslanec socijalist, avtonomist, napol klerikalec, republikanec, sedaj radičevac Prepeluh. V St. Vidu nad Ljubljano je dne 22. t. m. davčni eksekutor v spremstvu orožnikov izterjeval davke, zarubil kravo, vzel listino z večjo svoto, kakor je bil davkoplačevalec dolžan itd. Povejte, ali se je to kdaj pri nas godilo? Ali se je to godilo lani, ko je bila SLS na vladi? Tri mesece že podpira Pucelj vlado, razpravljalo in glasovalo se je za dvanajstine za 4 mesece, on je s Kelemino vred glasoval za ta proračun, mesto olajšav dan za dnevom hujše pritiska davčni vijak. Tudi kuluk zopet zahteva ministrstvo gradevina, katerega je SLS poprej obranila Slovenijo. Le tako naprej, upajmo, da še bo ona mala peščica gostilničarjev, mesarjev in lesnih trgovcev, ki podpirajo Pucelja in vsi oni, ki pričakujejo od Radičev republike, spregledala in obrnila hrbet strankam, katerih vodstvo želi Pucelju pripomoči do ministrske penzije, Prepeluhu pa do poslanskega mandata, ljudstvo-volilci pa naj le pridno plačujejo vedno hujše davke in delajo — kuluk! — ak.

Pozor vsem članom katoliških organizacij v Mariboru in okolici! Kakor je znano, se je zadnji čas ustanovilo v Krčevini pri Mariboru nepotrebno pogrebno društvo. Vse člane katoliških organizacij opozarjamo, da to pogrebno društvo ni odsek Kat. izobraževalnega društva v Krčevini, in da bo vsak izbrisan iz katoliških društev, ako pristopi v nasprotno. Tako so sklenili vsi odbori treh prosvetnih društev župnije Matere Milosti.

Sanatorij v Mariboru. Kakor slišimo, je prevzel mariborski sanatorij zdravnik dr. Benjamin Ipavc. Vsestransko

podpira to akcijo njegov ljubljanski prijatelj za splošno humanitarne naprave vneti, vodilni finančnik na Kranjskem g. Karel Kavšek. Pred leti sta že mislila graditi skupaj nov sanatorij v Ljubljani, kar pa je zabranila vojna. Baje bodo cene v sanatoriju tako nizke in deloma nižje od bolnice (I. razred 90 din., II. 60 din., III. 30 din. na dan). Gospodinjstvo je v tako spretnih rokah, da bo garantirana tudi s te strani zadovoljnost pacientov sanatorija. Iz omenjenih cen se da sklepati, da je nova akcija s sanatorijem zamišljena bolj idealistično in se dozdevno ne vodi iz pohlepa po dobičku, nego v prvi vrsti, da se ohrani lepi zavod tako zdravnikom kakor pacientom. To potezo je tem bolj pozdravljati, ker je ravnokar nameraval nakupiti nek tuj zdravnik samo inventar sanatorija ter ga odpeljati od tod, s čim bi bil ta za Maribor tako važen zavod pokopan. Ako vsi zdravniki, ki pošiljajo svoje paciente v sanatorij, potisnejo svoje zdravniške honorarje doli na skrajni minimum, tedaj in le tedaj se more pri današnji denarni krizi tudi širša publika posluževati sanatorija in garantirati obstoj te koristne in tudi za Maribor prepotrebne zdravstvene naprave.

Blagoslovljenje nove župnijske cerkve na G. Ponikvi bo v nedeljo, dne 18. t. m., ob 10. uri.

Somišljenikom brežiškega, kozjanskega in šmarskega okraja! Tajništvo SLS uraduje: za brežiški okraj vsak ponedeljek v tednu v Brežicah pri g. Jožefu Kruljc v St. Lenartu; za šmarski okraj vsak petek v tednu v Šmarju v novem Katoliškem domu ter za kozjanski okraj vsak petek v tednu v Kozjem v prostorih tajništva SLS. Tajništvo SLS daje članom SLS pojasnila v raznih vojaških, davčnih, obrtnih, trgovskih, pravnih, sodnih, zapuščinskih, občinskih, pokojninskih in drugih zadevah. Nudi posredovanje in pomaga vlagati prošnje, pritožbe in prizive, kakor prošnje za odpust, oziroma skrajšanje vojaške službe, prošnje za potne liste, državljansko pravico, prošnje za povrnitev stroškov, odpust, odnosno zmanjšanje globe, za razne podpore, penzije, nadalje posreduje v vseh društvenih in organizacijskih zadevah. Ob ponedeljkih v Brežicah, ob torkih v Šmarju in ob petkih v tednu v Kozjem. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Drzni roparji na delu. Pri Rajhenburgu ob Savi se je zgodil dne 1. t. m. roparski napad. Rudniški inženjer Porges je nesel, kakor običajno vsako soboto, iz pisarne v Senovem denar za izplačilo delavcev. On sam je imel v žepu same tisočdinarske bankovce, njegov spremljevalec, rudniški uradnik Jernej Peterca, pa je nesel v nahrbtniku bankovce druge vrste in precejšnjo množino kovanega denarja. Skupno sta imela oba 350.000 dinarja. Nič hudega sluteč sta šla proti Raštajnu. Na potu med Senovom in Raštajnom so stopili nenadoma štirje s samokresi oboroženi moški pred inž. Porgesa in Peterco, jima nastavili samokrese na prsa in zahtevali denar. Roparji so najprej odvzeli, Peterci nahrbtnik z denarjem, preiskali nato še inž. Porgesa ter tudi njemu pobrali vse bankovce. Napadenca sta bila brez moči, v bližini pa tudi ni bilo nikogar, ki bi jima mogel priskočiti na pomoč. Roparji so nato bliskoma izginili v gozdove in ni o njih do sedaj nobenega sledu.

Priporočamo vsem našim naročnikom in čitateljem srečke Kat. prosvetnega društva v St. Petru pod Sv. gor. Šentpeterska loterija obsega 250 dobitkov v skupni vrednosti 50.000 dinarjev. Srečke so po 5 dinarjev in se dobijo pri župnem uradu v St. Petru pod Sv. gorami, pri Prosvetni zvezi v Mariboru Aleksandrova cesta 6 I, v glavni zalogi tobaka gđc. Jožefi Vahčić v Kozjem, v trgovini g. Trauna na Ptujski gori, dobite pa tudi lahko srečke pri vč. župnih uradih, na katere so se srečke odposlale. Samo ne zamudite ugodne prilike!

Srečke efektne loterije Dijaškega podpornega društva v Ljubljani se dobijo vsaki dan med uradnimi surami (od 9. do 12. in od 3. do 7. ure) v tajništvu JSZ in v tajništvu SLS v Celju; dobijo pa se tudi po trafikah v Aleksandrovi cesti in v Gosposki ulici v Mariboru.

U VII 706 25 14

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Obtoženec Januš Golec je kriv,

daje kot odgovorni urednik v Mariboru izhajajočega periodičnega lista »Slovenskega Gospodarja« zanemaril ono pazljivost ob kateri bi objava spodaj navedenih člankov, katerih vsebina se označuje, ker potom tiska, kot pregrešek proti varnosti časti po § 491 k. z., ker se očita zasebnim obtožiteljem, ne da bi se navajalo določenih dejstev, nečastnih lastnosti ter jih izroča javnemu sramotanju in sicer

1) v številki 18 z dne 16. 4. 1925 a) dr. Ljudevitu Pivku pod zaglavjem »Tedenske novice.« »Iz Dr. Pivkovega protijudskega delovanja...«, kateri članek se končuje z: »... naroda in njegove duhovščine v Beograjski skupščini; b) Karlu Golobu v članku pod naslovom: »Sv. Križ pri Laškem. Da je naša občina...«, ki se končuje z: »... je ustregla demokratom ter odstavila župana.«

2) v št. 19 z dne 23. 4. 1925 Jošku Velikonja z članom z naslovom: »Polzela s posebno vneto misli letos hoteli na goro Oljko...«, ki se končuje z: »... tudi slavni oproda in pomagač učitelj V« —

S tem je zakril prestopek po čl. III. zak. z dne 15. 10. 1868 št. 142 drž. zakonika in se kaznuje po cit. čl. t. 3 z denarno kaznijo na

500 (petsto) Din.,

v slučaju neizterljivosti na 5 dni zapore.

V smislu §§ 20 in 30 tisk. zak., se ima obsodba po pravomočnosti objaviti na obtoženčeve stroške v eni prihodnjih dveh številkih Slovenskega gospodarja na istem mestu, z enakimi črkami ter pod istim naslovom, kakor so bili objavljeni inkriminirani članki.

V smislu § 389 kpr. plača obtoženec stroške kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

U VII 373-25 12

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Obtoženec Januš Golec je kriv,

da je kot odgovorni urednik spodaj navedenih, v Mariboru izhajajočih periodičnih listov zanemaril ono dolžnost pazljivosti, vsled katere bi izostala objava spodaj navedenih člankov 1. V Naši Straži št. 4 z dne 25. 1. 1925 na tretji strani pod naslovom: »Aretirali so v soboto«, kateri članek se končuje: »... eden član zašel v tabor, ki ni bil nikdar pošten, v katerem se s pripovedovanjem izmišljenih dejstev lažljivo dolži nečastnega dejanja zas. obtožitelja dr. Frana Janžekoviča in Jakoba Novaka, ki ju zamore v javnosti ponižati in se jim obenem očita, ne da bi bila navedena določna dejstva, nečastne lastnosti ter se ju izroča javnemu sramotenju, 2. v Slovenskem gospodarju št. 10 z dne 19. 2. 1925 v rubriki »Tedenske novice« pod naslovom: »Smola nadučitelja Robnika«, ki se končuje »to je bil preklicano drag špas«, v katerem se zas. obtožitelja Ivana Robnika, ne da bi se navajala določna dejstva, dolži nečednih lastnosti in ga izroča javnemu posmehu.

Ker vsebujeta omenjena članka v objektivnem oziru pregrešek ad 1) po par. 488 in par. 491 k. z. ad 2) po par. 491 k. z., je zakrivil obtoženec prestop po čl. III. zak. z dne 15. 10. 1868 in se kaznuje po cit. čl. t. 5 na 900 din. denarne kazni, a slučaji neiztrljivosti pa na 9 dni zapore.

V smislu par. 20 in 39 tisk. zak. se ima sodba po pravomočnosti objaviti na obtoženčeve stroške v eni izmed prvih dveh števil Slovenkega gospodarja in Naše Straže in sicer na isti strani in s podobnimi črkami ter pod istim naslovom, kakor sta bila objavljena inkriminirana članka.

Po par. 389 kpr. mora obtoženec plačati stroške kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

Jože Nunčič, cerkovnik v Petrovčah, naznanja romarjem kot vsem častilcem Matere božje v Petrovčah, da ima v samozaložbi knjigo »Petrovska Mati božja« z vsebino: molitvice in dve pesmi, za ceno 4 dinarjev. Ker se vsled velikih poštnih stroškov ne splača pošiljati posamezne izvede te knjižice, se uljudno priporoča za večja naročila — Jože Nunčič, cerkovnik, Petrovče.

Je vendar res, da se sedaj že skoro polovico ceneje kupi, kakor pa minulo leto. To se prav posebno pozna pri suknju, volni za ženske obleke, hlačevini, barhentu, platnu itd. Tako bi se lahko našli veliko vrst blaga za oblačilo in gospodarske, t. j. domače potrebščine, kar bo marsikdo rabil za jesen in za zimo, ter gledal, da čim ceneje, pa tudi trepno kupi. Da pa dosežete te ugodnosti, mora prav vsak bralec postati odjemalec (če se ni) nižje omenjene trdke, katera se sedaj najbolj priporoča. Da se res tako ceno in dobro kupi, o tem se lahko prav sak uveri z enkratnim nakupom, kar pa že tudi zadostuje, da postanete stalni odjemalec trdke Franc Mastek v Mariboru, Glavni trg 16.

Pravo gospodinjstvo milo je naše milo »Gazela«! Zakaj? Zato, ker je sestavljeno iz takih snovi, ki ne kvarijo perila, ampak ga res temeljito čistijo in belijo.

Dopisi.

Krčevina pri Mariboru. Izobraževalno društvo v Krčevini priredi v nedeljo popoldne v dvorani Kat. Omladine, Splavarska ulica 4, vinsko trgatve z najrazličnejšim sporedom. Ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo novega Doma, odbor uljudno vabi k najobilnejši udeležbi!

Sv. Trije Kralji v Slov. gor. V nedeljo, dne 18. t. m., bomo v naši romarski cerkvi slovesno obhajali god sv. Marjete Marije Alakok, velike služabnice presv. Srca Jezusovega in ob enem praznik božjemu Srcu posvečenih družin. V predvečer bo ob pol petih pridiga in spovedovanje, v nedeljo pa pri obeh službah božjih skupno obhajilo vseh članov presv. Srca posvečenih družin iz domače in sosednih župnij ter slovesna ponovitev posvetitve. Častilci, častilci božjega Srca, ki ste se mu že posvetili s svojimi družinami, ali ki se še nameravate posvetiti, na veselo svidenje pri Sv. Treh Kraljih iz bližine in daljine Slovenskih goric!

Boračova pri Kapeli. V naši prijazni vasi se je vršila v nedeljo, dne 4. t. m., lepa slovesnost. Za našo kapelico smo oskrbeli nov zvon, ker nam je prejšnjega vojska oropala, in ta dan je bil slovesno blagoslovljen. Pri tej priliki smo se v veseli družbi spomnili tudi naših ubogih pa nadebudnih dijakov ter zbrali za Dijaško večerjo 165 dinarjev. Vsem darovalcem: Bog plati!

Šmartno pri Celju. Komaj se je ustanovil v lepi Rožni dolini Orel, že je okrog in okrog vse polno takih nebodijhtreba, ki napadajo ter bi radi vse dobre cilje, do katerih hočemo priti, izpodbiti. Kot taki so nas napadli na potu od srenjske prireditve v Petrovčah dne 8. m. m. se vračajočih bratov ter visokošolca g. Černija, našega voditelja ter nas obmetavali z nedostojnimi psovkami. A vkljub temu, če nas tako napadajo in sramotijo, mi ostanemo to, za kar delamo, ter kličemo z dna duše: Bog živi Orla!

Loka pri Zidanem mostu. Pri nas dobi farna cerkev v nedeljo, dne 11. t. m., dva težka bronasta zvonova, katera se bosta takoj jutraj okrog 7. ure na kolodvoru v Zidanem mostu naložila in potem peljala v dostojnem sprevodu z zidanmoško godbo ter konjeniki na čelu v Loko. Pri kapeli Žalostne Matere božje jih bode slovesno sprejela č. duhovščina ter razna društva s pričakovanim ogromnim številom ljudstva. Potem se bode sprevod pomikal proti cerkvi, nakar bo iste domači č. g. župnik blagoslovil. V zvonik se bodo potegnili popoldan od enih do dveh. K tej slavnosti ste vabljeni tudi iz sosednjih župnij, kakor tudi vsi, ki se zanimate za take svečanosti!

Jurkloster. Občinski odbor je v svoji zadnji seji izvolil šolskega upravitelja g. Mateja Kavčiča ob priliki njegove upokojitve častnim občanom. Imenovani je služil tam 29

let ter si je s svojim vestnim delom v šoli in miroljubnim, vzornim vedenjem pridobil spoštovanje vseh. Veliki župan ljubljanske oblasti pa mu je za njegovo 44letno požrtovalno službovanje izrekel pohvalo.

Klozje. Za okrajnega zdravnika v Kozjem je imenovan g. dr. Kraser, katerega kot dobrega zdravnika vsem toplo priporočamo!

Gospodarstvo.

PODBIRANJE IN IZBIRANJE GROZDJIA, POZNA TRGATEV IN SLADKANJE VINSKEGA MOSTA V LETU 1925.

Robert Košar.

Danes, ko to pišem v soboto, dne 3. t. m. je ljubko solnce zopet ves dan gledalo s prijaznim očesom na naše gorice in naši starodavni klopotei so peli veselo pesem v vročem dihu južnih vetrov. Morda bo tako ostalo in prosimo Vsemogočnega za to! Ako bo današnje vreme trajalo naprej, bomo s trgovtvo čakali ne samo do Terezije, ampak celo do Uršule. Vsako leto imamo v naših krajih daljši ali krajši niz lepih dni, ki se pojavi prej ali slej v oktobru ali v novembru. Kakor špekulira trgovec s cenami, mora špekulirati tudi vinogradnik z vremenom. Vsak solnčni dan je v njegovo korist.

Kdor ima že sedaj vse grozdje gnilo, je izključen iz špekulacije. Kdor pa še lahko ohrani na trsu vsaj nekaj zdravega grozdja, naj **podbira**. Gnilo grozdje se naj spreša in porabi za domače potrebe četudi skupaj z jabolčnico, (sadjevcem). Samo da ne bo zgube. Ostalo zdravo grozdje pa se bo slajšalo iz površine trsnih listov tembolj, ker bo trsna sladkorna fabrika hranila manj odjemalcev.

V slučaju lepega vremena in pozne trgatve se bo večjim posestnikom izplačalo tudi **izbiranje** (sortiranje) grozdja. Kdor lahko spravi eden ali dva polovnjaka sortiranega šipona ali rizlinga, traminca, burgundca, muškata, silvanca itd., se naj ne boji stroškov za to delo. Naj to zlahka in izbrano vino tudi **sladka**. Na podlagi vinske postavbe z dne 12. aprila 1907, par. 5 drž. zak. št. 210 je to dovoljeno. S tem bo letos nadomestil manjkajoče solne žarke. Idealnim in v solnih višavah živčim ljudem je seveda težko pripoznati zemeljski repi isto veljavo, toda življenjska praksa kaže drugače. V nemški Avstriji, kamor je sedaj omogočen izvoz 80.000 hl naših vin (nad 26.500 polovnjakov) razločujejo oficijelni vinarski listi med cenami izboljšane in neizboljšane vina. (Glej N. W. Z.) S sladkorjem izboljšano vino je dražje.

In recimo, da bi se zgodilo, da bi začel kdo zbirati raztresene ude naših kvalitetnih vin, ki odgovarjajo nemškemu uvozu iz Slovenije, ali bi Jugoslavija radi tega kaj trpela? Čim večji bo izvoz, tem lepša bo trgovska bilanca akoravno na podlagi repnega sladkorja.

Vinogradniki! Naredite letos poskus in sladkajte vsaj polovico pridelka, da se prepričate o razliki. Ako ste premagali vse ovire glede obdelovanja goric in zatiranja kriptogamičnih bolezni, potem se riskirajte na vsak hektoliter vsaj 2 kg sladkorja. Sladkanje vinskega mosta je zelo enostavno. Obesi v kad, v katero teče mošt snažen žakliček s cukrom tako, da teče iz preše na njega vinski mošt. Sladkor se mora raztopiti na isti način kakor galica za škropljenje.

Sv. Andraž pri Velenju. Dne 11. t. m. se zaključil gospodinjstvi tečaj pod spretim vodstvom gospe Olge Sittig. Tečaj šteje 22 gojenk, kar je za naš mali kraj jako veliko, ker je že prej 9 deklet od Sv. Andraža obiskovalo gospodinjstvi tečaj v Št. Ilju. Popoldne ob treh bo gledališka predstava »Pri gospodi« in potem pogostitev došlih gostov in staršev. Dne 17. t. m. pa se začne drugi tečaj, v katerem so sprejeta tudi dekleta iz bližnjih župnij. Smo sicer v skritem kraju, pa napredujemo na gospodarskem in prosvetnem polju.

Mariborski trg dne 3. septembra 1925. Na trgu je bilo 45 s svinjskim mesom, 56 s krompirjem, zelenjavo in z drugimi živili in 15 s sadjem naloženih vozov. Tudi drugače je bil trg prav dobro preskrbljen in obiskan. Slaničarji so prodajali svinjino po 20 do 30 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 15 do 20 kg; domači mesarji pa so prodajali govedino po 10 do 17,50 din., teletino po 15 do 20 din. in svinjino po 17,50 do 20 din., klobase po 20 do 35 din., prekajeno meso po 35 do 40 din., gnjat po 45 do 50 din., drob po 8 do 15 din. kg. — Perutnine je bilo pa komaj okoli 400 komadov. Cene, ki so vsled tega poskočile, so bile: piščancem 20 do 30 din., vesljam 30 do 100 din. par, kokošem 35 do 65 din., racam, gossem, puranom mladim in starim 35 do 120 din., domačim zajcem 10 do 50 din., glicam 35 do 40 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje cvetlice; Cene so bile krompirju 4 do 5,25 din. mernik (7½ kg), oziroma 1,25 do 1,75 din. za kg, solati 1 do 3 din. kg, glavni solati 0,25 do 1,50 din., ohrovtu in ohrovtovi repi 0,50 do 1,50 din., zeljnatim glavam 1 do 3 din., karitjolu 1 do 7 din., kumarcam 0,50 do 2 din., buči 1 do 3 din. komad, stročjemu fižolu 4 do 5 din., paradižnikom 1,50 do 2 din., kisli repi 3 din., kislemu zelju 4 din. kg, kušenemu fižolu 1,25 do 3 din. liter; jajcam 1,50 do 1,75 din. komad, trapistovskemu siru 25 din., ovčjemu siru 20 din. kg, mleku 3 do 3,50 din., maslinemu olju 33 do 55 din., bučnemu olju 24 do 32 din. liter, smetani 12 do 14 din. liter, maslu 44 do 48 din., kuhanemu maslu 50 do 55 din. kg, jabolkom 3 do 7 din., hruskam 3 do 8 din., slivam 3 do 10 din., češpljam 3 do 5 din. (kmetje so prodajali češplje po 5 do 6 komadov za 25 para, tedaj 60 do 72 komadov za 1 kg, med tem ko jih je na kg samo 54 do 56 komadov), bres-

kvam 6 do 10 din., grozdju 7 do 10 din. kg, limonam 0,75 do 1,50 din. komad, melonam 3 do 15 din. komad. Cvetlicam 0,50 do 6 din., z lonci vred 15 do 50 din. komad. Lončena in lesena roba 0,50 do 1,75 din. komad, brezove metle 2 do 5 din. komad, leseni ročni vozički 100 do 200 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 30. septembra radi deževnega vremena ni bilo ne slame ne sena na trgu; v soboto, dne 3. t. m., so pa kmetje pripeljali 4 vozove sena in 2 voza slame na trg. Cene so bile senu 55 do 75 din., slami pa 50 din. za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 2. 10. 1925 se je pripeljalo 270 svinj, kozi in 3 ovce. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75—125 din., 7—9 tednov 150—225 din., 3—4 mesece 260—300 din., 5—7 mesecev 350—450 din., 8—10 mesecev 550—650 din., 1 leto 850—1000 din., 1 kg žive teže 10—14,50 din., 1 kg mrtve teže 15—18 din. — Prodalo se je 165 glav.

Poročilo z dunajskega sejma dne 5. oktobra 1925. — Prignanih je bilo na ta sejem 2467 komadov in od teh 436 iz naše države. Cene živini so poskočile za 15 grošev pri 1 kg. Voli I so se prodajali po 1,80—2 (izjemno 2,05—2,30), II 1,50—1,75, III 1,30—1,45, bikli 1,30—1,70, krave 1,25—1,75 in manj vredna živina po 0,80—1,25.

Za prijatelje gob vesela novica. Marsikdo si je že želel nabaviti praktično knjigo s slikami »Naše gobe«, a mu je bila cena previsoka. Sedaj se je javil plemenit mecen za ljudsko prosveto ter naklonil založništvu znatno svoto s pogojem, da se cena knjige tako zniža, da si jo more nabaviti vsak prijatelj gob in prirode sploh. Vsled tega je založništvo z današnjim dnevom znižalo ceno knjige »Naše gobe« in 100 na 50 dinarjev. Obenem se je znižala tudi cena obem zlozljivim tabelam za šole od 132 na 100 din., a isti, toda nezlozljivi, se dobijo za 40 din. Sedaj pač ne bo več izgovora, da si sleherne šole poleg knjige nabavijo tudi obe tabeli za nazorni in prirodopisni pouk. Oboje se naroča pri vseh knjigarnah. Naročniki se naj požurijo, ker naklada ni več prevelika!

Hmeljska kupčija. Kakor nam poročajo iz Zalca, so zaloge hmelja v Savinjski dolini malodane razprodane. Od inozemskih hmeljskih kupcev, ki so se mudili v Savinjski dolini, je ostal še samo eden, ki še kupuje, vsi drugi so pa po sklenjeni kupčiji odpotovali.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 56,17 do 56,70 D, francoski frank 2,60 do 2,65 D, italijanska lira 2,20 do 2,30 D, čehoslovaška krona 1,66 do 1,68 D, avstrijski šiling 7,90 do 8 D, nemška marka 13,40 do 13,50, švicarski frank 10,80 do 10,90. V Curihu znaša vrednost dinarja 9,18 centimov.

KMETIJSKA DELA V MESECU OKTOBRU.

V splošnem in pri živini. V oktobru spravljamo poljske pridelke in različno zimsko sadje, ki septembra še ni bilo zrelo. Pred spravljanjem očistimo shrambe vsakoršne nesnage, ki bi mogla pozneje postati vzrok, da bi sadeži segnili. Krompir in korenstvo je treba spraviti v najhladnejše podzemne prostore, ker ga le na ta način moremo ohraniti dolgo časa nepokvarjenega. V toplih kletih krompir in korenstvo rado gnije, proti pomladi pa hitro kali in poganja. Toplina krompirjeve kleti naj ne presega 6° C. Ako imamo premalo krova za krompir in korenstvo (peso, mrkev in repo), tedaj si odpomoremo s podpisnicami, ki jih skopljemo na njivi, ali pa v bližini hiše. V podpisnicah moremo ohraniti te sadeže sveže in zdrave do pozne pomladi. Podsignice so navadno 25 cm globoke, 2 m široke in poljubno dolge jame, v katere se vlagajo gomolji ali korenstvo v podobni strehe. Čim več imamo sadežev za vlaganje, tem daljša mora biti jama. Dokler ni mrazu, zasujemo zemljo le ob straneh kupa in sicer za približno 1 dm debelo, da lažje uhaja puh iz kupa. Ko pa pritisne mraz, je kupa do pol metra na debelo pokriti z zemljo, da vloženo korenstvo ali krompir ne zmrzne. Okoli kupa napravimo plitev jarek, da deževnica lahko oteka.

Živino pasemo širom po travnikih, dokler ni prehude slane. Prehod od zelene krme na suho naj se vrši polagoma, enako kakor od suhe na zeleno, da živali nezmrzavijo. Če hočemo molzno govedo obdržati tudi ob suhi krmi pri dobri molži, dodajemo klaji dnevno po dvakrat nekoliko narezane pese ali repe. Svinje začnemo boljše krmiti že se daj, da dobimo debelejšo slanino. V oktobru začnejo nesti že mladice (mlade kokoši), ako so dobivale zadosti tečne hrane.

Iz vremena v mesecu oktobru sklepajo stari vremenski prerokovalci na vremenske prilike v aprilu prihodnjega leta, kakor tudi na ostrost predstoječe zime. To potrjujejo sledeča vremenska pregovora:

Vsakokratno vreme vinotoka daje rado za april poroka.

Če hrast v oktobru listje obdrži, hud mraz nastopil bode zimske dni.

(Konec prihodnjic.)

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obleko, ker sem kupil suknjo v veletrgovini R. STERMECKI v Celju šte. 24 katera razpošilja trpežno suknjo m D 71—, močen ševjet m D 78—, fini kamgarn m D 90—. Ilustrovani cenik s čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od suknja, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakup primerno povrnitev vožnje. Naročila čez D 500— pošta. prosto. Trgovci engros cene

MALA OZNANILA.

50 letna oseba išče službe v podjetju brez ženske, v župnišču, ali k posamezni gospej. Govori slovenski, nemški, italijanski, madžarski, precej francoski in angleški. Gre tudi kot prva perica (Oberwäscherin). Franca Juršič, orožniška stanica, Murska Sobota do 15. t. m., potem pa Krabonoški vrh 45, Sv. Jurij ob Ščavnici. 1210

Kuharico se sprejme, pridno in pošteno, katera tudi druga hišna dela opravlja, ter ima veselje do vrta. Ponudbe s prepisom spričeval na upravo lista pod št. 1207. 1207

Deklo, dobro izurjeno v svinjereji, išče Anton Cvenkel, Sv. Peter v Sav. dolini. 1227

Kovaškega učenca poštenih staršev 15 do 16 let starega, močnega, sprejme Anton Lorenčič v Framu. 1224

Išče se pri kaki samostojni gospodini hrana in stanovanje. Plača po dogovoru. Je tudi lahko v pomoč pri gospodinjstvu. Ponudbe na upravnishstvo. 1215

Učenca ali učenko s primerno šolsko izobrazbo ter poštenih staršev sprejme Josip Kosmus trgovec z meš. blagom v Loku pri Zusmu. 1175

Dobro, starejšo, snažno kuharico, za meščansko in hrano za družino za večje gospodarstvo, sprejme Anton Cvenkel, Sv. Peter v Sav. dolini. 1161 3-1

Prodajam posestvo v bližini mesta, obstoječe iz vinograda, sadonosnika, njiv in gozda, skupaj 6 oralov zemlje. Hiša nova, zidana, ima 4 sobe, dve kuhinji in klet ter gospodarsko poslopje. Potreben je kapital 60.000 D. Hrastnik, Slov. Bistrica. 1209 2-1

Lepo posestvo v Sv. Rupertu v Slov. goricah se da v najem. Ponudbe na upravo lista. 1223 2-1

Zaradi smrti svoje žene prodajam posestvo, 27 oralov: ena tretjina gozda, ena tretjina njiv, ena tretjina travnikov, z dobrim poslopjem in lepim sadonosnikom. Anton Jager, Cerovec, p. Sv. Jurij ob juž. žel. 1222 2-1

Kovačnico ali malo posestvo vzamem v najem, pozneje po ugodnih pogojih tudi kupim. Pismene ponudbe naj natanko navedejo kraj, stanje, primerno ceno, pogoje. Naslov: Franc Mlaker, Schmid, Kuhbach bei Lahr (Baden) in Deutschland. 1228 2-1

Kupim majhno kmečko posestvo v okolici Maribora. — Pismene ponudbe s popisom in ceno na upravo Slov. Gospodarja. 1230 2-1

Prodajam se en oral travnika, leži na Rogozi pri Mariboru. Cena se izve pri gosp. Marku Topolovec v Dobrovcih pri Mariboru. 1232

Prodajam gostilno v sredini manjšega mesta v Sloveniji, električna razsvetljava, 6 oralov zemlje, hiša in zemlja v dobrem stanju, potrebni kapital samo 50.000 D, ostanek se obrestuje. Kje, pove uprava.

Prodajam se na Vranskem v trgu v bližini sodnije dvojje posestev: prvo 21 oralov lepih rodovitnih njiv, travnikov, sadonosnik in gozd; gospodarsko poslopje (hiša, hlevi kozolec) je v najboljšem stanju. Drugo posestvo obstoji iz lepe prilicne hiše, iz novega gospodarskega poslopja, lepega sadonosnika ter ene velike rodovitne njive. Cena se izve v župnišču Vitanje. 1169 5-1

Pozor! Gospe Ane Zapier dediči prodajo naslednje nepremičnine z inventarjem vred: 1. Posestvo v Letušu, velika hiša v trgovino in gostilno ter gospodarskimi poslopiji in ca 26 oralov njiv, travnikov in gozdov; 2. Posestvo v Lučah, hiša z gostilno in trgovino ter ca 9 oralov gozda in travnika; 3. Vinograd z hišo v Seščah; 4. Hiša v Seščah s travnikom (3 orali). Prodajo se gospodarske enote skupaj ali parcelirano. Pismene ponudbe sprejema: dr. Vinko Tajnšek, Sv. Pavel pri Preboldu. 1162 3-1

Prodajam se dvojje poslopij v bližini tovarne za dušik v Rušah. Cena 90.000 K in 60.000 K. Več pove N. Čuček v tovarni za dušik, Ruše. 1188 2-1

Lepo majhno posestvo na prodaj. Cena 15.000 D. Naslov: Josip Posilović, Podgrad št. 5, St. Jurij ob juž. že. 1199 3-1

Sprememba posesti. Prodajo, nakup, najem, zlasti malih posestev, blizu Maribora posreduje »Marstan«, Maribor. 1198

Kdor želi kupiti ali prodati kakšno posestvo, naj se oglasi pri Josipu Grošl, pošta Slivnica pri Mariboru. 1231

Prodajam se nekaj pohištva v dobrem stanju po ceni pri hišniku, Slomškov trg 4, Maribor. 1225

Vinske sode, pipe za pivo se prodajo. Dravska ulica št. 13, Maribor. 1213

Občina Razvanje prodaj 30 do 40 klaftrov borovih drv. 1218 Vinski sodi, stari in novi, tudi mali za žganje so na prodaj. Pod lipo št. 9, Maribor. 1217

Pletene jopice, bluže, telovnike za moške in ženske, sviterje, kostume, spodnja krila, pelerine, kapice, nogavice, dokolenice itd. vse iz najboljših volne dobro izdelano in za nizko ceno dobite v Strojni pletarni Maribor, Vetrinjska ulica 17. 1219 10-1

Sode, nove, po celo ugodni ceni prodaj sodar Damiš, Sv. Lenart v Slov. gor. 1180 2-1

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru obrestuje od 1. oktobra 1925 naprej nevezane vloge po 6 odstot, vezane pa po 8 odstot. 1221

Išče se takoj za Haloze dober trezen

vinčar

s 3-4 delovnimi močmi, ki dobro razumejo delo v vinogradu in ki reflektirajo na stalno službo. Z viničarsko šolo ima prednost. Ponudbe je poslati na upravo lista. 1211 2-1

Oglasni in reklamni zavod

Voršiča naslednik

Vinko Kovačič

Maribor, Slomškov trg 16.

sprejema oglase po originalnih časopisnih tarifah za vse tu- in inozemske časopise in revije.

Zahtevajte brezplačna pobjasnila in reklamne načrte.

Na drobno! Na debelo!

Pri večjem naročilu franke zaboj.

Za obilen obisk se najtopleje priporočava

1216 Pisanec & Dolinšek.

All sem že obnovil naročnino

?

Dežne plahte

za konje 1 par 800 D. Dežne plahte za vozove, mlatilnice, mesarske stojnice v velikosti 2x3, 2½x3½, 3x4, 3x6, 4x4, 4x5, 4x6 in 5x9 m; cena 1 m² 60 D. Konjske koce od 120 D naprej. Posteljne odeje, dobro izdelane od 170 D naprej, in drugo manufakturno blago priporoča

Alojzij Gnušek

manufaktura

MARIBOR,

Glavni trg 6.

MARIBOR.

Najbolje in najvarneje naložita svoj denar pri Okrajni posojilnici v Ljutomeru.

ki obrestuje kranilne vloge navadne po 8%, večje in vezane po dogovoru tudi višje. Sprejema hranilne knjige drugih denarnih zavodov kot gotovino ter izvršuje vsa nakazila. — Tekoči računi.

Lepi vinski sodi

v vseh velikostih se prodajajo v vinski trgovini

FERDINAND KÜSTER, MARIBOR,

908

Meljska cesta 10.

Zelo važno za vsakogar!

Novo konfekcijsko tovarno

je ustanovil

v Celju »AMERIKANE C« v Celju

kjer se izdeluje na poseben ameriški način:

Obleke za moške, ženske in otroke, gotovo in po meri.

Obleke so izdelane natančno po predpisu kroja.

Perilo za moške, ženske in otroke, gotovo in po meri.

Obleka, moška, štofasta od 350 din. naprej.

Specialiteta: Moška obleka, po meri narejena, zajamčeno pristna volna samo 550 din.

Čajgaste moške hlače, močne, od 45 din. naprej.

Barhant, flanela in vse drugo blago po najnižji ceni.

Velikanska izbira moških in ženskih štofov.

Oglejte si:

»PRI AMERIKANCU«, CELJE, GLAVNI TRG ŠTEV. 10 (pri farni cerkvi). 1212

Svečarna, medicarna in slaščičarna

Pisanec & Dolinšek, Ptuj

Panonska ulica 8, (pri pošti)

ima v zalogi prvovrstne voščene oltarne, nagrobne, pogrebne in namizne sveče vseh velikosti, kakor tudi bele in barvane sveče za božično drevo po jako nizkih cenah.

P. n. trgovcem na deželi priporočava vsakovrstne medicarske izdelke, različne miklavže ter krampuse za Miklavževo, izvanredno lepe medene, sladkorne, penaste, likerke in čokoladne obeske po brezkonkurenčnih cenah za Božič, nadalje različne okraske in božične nakite za božična drevesca.

Na drobno!

Na debelo!

Pri večjem naročilu franke zaboj.

Za obilen obisk se najtopleje priporočava

1216

Pisanec & Dolinšek.

Naznanilo preselitve.

Čast mi je obvestiti p. t. občinstvo, da preselim s 1. oktobrom t. l. svojo trgovino s

sedlarskimi in čevljarskimi potrebščinami

od Glavnega trga 1 v

Gosposko ulico 37.

Priporočam se, da me z Vašimi cenj. naročili počastite. S spoštovanjem Jos. Fric.

Ali že veste,

da se v

Celju

v manufakturni in modni trgovini

Franco Dobovičnik, Gosposka ulica 15

najlažje kupi vsakovrstno blago za obleke, ker je velika izbira in so tudi najnižje cene, vsled česar slovi ista kot vir za najcenejši nakup manufakturnega blaga.

Državni nastavljenici, železničarji, kakor sploh stranke, ki pridejo iz dežele nalašč kupovat, dobijo znaten popust.

Za trgovce poseben oddelek na debelo.

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroj

s pogreznjivim transporterjem (glateljic). Z odnosnim premikom, je pripravljen za štepanje, vezenje ali šivanje.

LIUDOVIK BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/1.

Zima se bliža!

Preskrbite si razno manufakturno blago pri tvrdki

Franjo Majer, Maribor,

Glavni trg šte. 9.

Tam dobite odeje, koce, zimsko perilo, barhent, flanela in vseh vrst sukhna za moške in ženske obleke po najnižji dnevni ceni. 1214

Lepo posestvo

okoli 9 oralov, zidano hišo s 3 sobami, obokano kuhinjo, 2 obokanina kletina, hlev zidan obokano, z opeko krit za 5 glav živine, z dobro stiskalnico in gumno (pod), ob cestli v bližini Maribora se prodaj. Poizvedbe pri dr. Muleju, odvetniku v Mariboru, Aleksandrova cesta 30.

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago v Celju „Pri solncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino, Ručno vino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisahe, odeje, dežniki, dežni plašči, eefir in plavo platno za kupa, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! — Za obilen obisk se priporoča

Aloiz Drogenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna! 1215

*Kje kupite dobro
in po ceni?*

**FRANCUKOLERIC
APACE**

Velika zaloga
manufakturnega
specerijskega in
železnega blaga.

STROGO REELNA FIRMA

Fižol

Šetošnji suhi rešetani izbran kupim po najvišjih dnevnih cenah

E. Gaspari

Trgovina z mešanim blagom, Maribor, Aleksandrova c. 19.

Čadi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

KARO-čevlje

Lastne delavnice — solidne cene.

MARIBOR, Koroška cesta št. 19.

Le najboljše je najceneje.

Na obrokel

Manufakturno in konfekcijsko, vezene, pletene i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvovrstne krojašnice ter premog in drva dobite proti ugodnemu odplačevanju le pri trdki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI
družba z o. z.

Maribor, Vojašniška ul. 2, plezarna Gregorčičeva ul. 1

Predno kupite

čisto blago, ogledajte si v manufakturni trgovini K. Worcheja nasl. Anton Macun v Mariboru, Gosposka ulica 10.

Somišljeniki inserirajte!

Večjo množino dobrih zdravih vinskih sodov, 1000 do 1800 l, prodaja po nizki ceni J. Kralj, Ormož. 1178 2-1

Kobila, težka mlada, brez vsakega pogoja se zamenja za konja. Električna žaga M. Obrat, Tattenbachova ulica. 1187 2-1

Štiskalnice in mline (patent Rudl) za grozdje in sadje ima v zalogi tvrdka Hochnegger in Wicher, Maribor, Koroška cesta 53. Izdelovanje pohištva in stavbeno mizarstvo. — Postrežba točna. — Cene nizke. 893

Prvovrstno sadno drevje in cepilne trte najbolj priporočljivih vrst po nizki ceni ima v zalogi Drevesnica in trtnica Gradišnik, St. Janž-Velenje. Naročila in tozadevna vprašanja naj se blagovoliijo nasloviti na: Ivan Gradišnik, pošta Dobrna pri Celju. 1052

Pozor! Ravno dešlo blago, na ve cene. Platno, barhenti, drak hlačevina, svileni robci, sukne itd. Dobiva se najceneje pri Trpinu, Glavni trg 17. 48

Prvovrstni angleški in ostavski plinski koke na drobne in debelo debavi po znatno nižjih cenah Mariborska mestna plinarna. 89

Sodi za vino, žganje, transport in hrambo ima vsako množino vedno v zalogi Fr. Repič, sodarsko podjetje v Ljubljani, Trnovo. Solidno delo. Točna postrežba. Ogledajte si zalogo! 1012 15-1

Suhe gobe, orehe.

vosek in vse druge deželne pridelke kupuje po najvišjih cenah:

ANTON FAZARINC, CELJE.

Ima na izbiro in veliko zalogo: kave, riža, mila, sveč, najfinjših čajev, ruma, konjaka in vseh vrst specerijskega blaga po najnižjih cenah. Zamenja tudi žito za najfinejšo baško moko. 1168 10-1

Špecerijske pridelke

posebno lepo kavo, surovo in žgano, riž, bučno olje, namizno olje, banatsko pšenično moko, dobro krušno moko, kupite najceneje in s točno postrežbo v najstarejši specerijski trgovini

IVAN SIRK,
Glavni trg v Rotovžu.
Kupim tudi več vagonov lepega zelja v glavah. 1074 12-1

XXXXXXXXXXXX

Salojdlin, Sulikol, Hypermangan

so dobro preiskušena sredstva proti oidiju itd. na trti. Z navodilom vred se dobi v drogeriji Sanitas, Celje. 833

XXXXXXXXXXXX

SVEČARNA IN VOŠČARNA

FRANJO CVILAK, SL. BISTRICA

proizvaja in izdeluje voščene sveče za oltarje, voščene svitke, sveče za božična drevesa, gladke in zvretene ter raznovrstne sveče za trgovce za hišno rabo, kakor stearinske sveče, kompozicijske sveče, nagrobne sveče (konsumne sveče »Viktorija«), Barok-sveče za lustre, vseh vrst okrašenih sveč in svitkov.

Izdeluje se tudi medeno pecivo, krampuse, mlkavže ter priporočam se vsem gg. trgovcem in cerkvenim oskrbnikom za izredno in prvovrstno blago.

Zahtevajte cenik! — Postrežba točna ter solidna! — Cene zmerni! — Tvrdka odlikovana z zlato kolajno.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volcu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. — Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Priporoča se prvi slovenski zavod

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

Dunajska cesta 17

Dunajska cesta 17

Ki je edina te vrste.

Podružnice: Celje, Breg 83; Zagreb, Hatzova ulica 12; Sarajevo, Koroševa ulica 15 in Split, Ulica 11. puka.

Zahvala.

Najiskrenejše se zahvaljujemo vsem, kateri so pripomogli do tako lepega pogreba naše predobre mame

Apolonije Zabau

katera so nas zapustili v 72. letu svoje starosti dne 25. septembra 1925 ob 4. uri zjutraj in katere pogreb se je vršil dne 27. septembra ob 7. uri zjutraj.

Najprej se zahvaljujemo vlč. g. župniku Antonu Pučnik, kateri so ob času bolezni večkrat prišli tolažiti in jo sprevoditi, za njihov govor ob grobu. Zahvalimo se ravnotako vlč. g. novomašniku Šinkovcu iz Ljubljane, kateri so tudi pripomogli do lepega pogreba. Zahvaljujemo se dalje vsem gg. zdravnikom iz Rogaške Slatine: dr. Treo in dr. Brabec, kakor vsem, kateri so darovali vence in šopke in kateri so jih spremili na njihovi zadnji poti.

Male Rodne-Sv. Peter na Medvedovem selu.

Zalujoča rodbina Zabau.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

S smiselnim delom za blagostanje vseh!

Kupujemo surovine direktno iz prekomorskih krajev. — Delamo s stroji najnovejšega sistema. — Izdelujemo tedensko 200.000 parov čevljev. — Povišujemo izdelovanje — znižujemo režijo.

Hočemo, da poslužimo vsakomur za
dobro in ceno obutvijo

Bata

Beograd
Subotica
Novi Sad
Dubrovnik

Zagreb
Osijek
Skoplje
Brod n. S.
Zemun

Sarajevo
Vel. Bečkerek
Sombor
Maribor

TRI
za namakanje
Zlatorog terpentinovo
milo
za izpiranje

**VESELJE IN ZADOVOLJNOST
IZRAŽA OBRAZ GOSPODINJE**

katere uporablja za namakanje perila TRI, za izpi-
ranje ZLATOROG terpentinovo milo

TRI
Zlatorog

je produkt nafte zato tudi najtinejšemu perilu
popolnoma neškodljiva.

terpentinovo milo je simbol neprekosljive kakovosti
in čistosti.

S TRI in ZLATOROG terpentinovim milom oprano
perilo je lepše kot novo, bleščeče belo, in ima prijeten
vonj!

TRI

TRI-SODA za namakanje perila
TVORNIC ZLATOROG MARIBOR

